

Ekitabo Ekiyitibwa Bassekabaka eky'Olubereberye

Adoniya yeefuula Kabaka

¹ Awo kabaka Dawudi bwe yali akaddiye nnyo, nga ne bwe bamubikka takyabuguma, ² abaweeresa be ne bamuwa ekirowoozo nti, “Banoonyeze mukama waffe kabaka, omuwala embeerera ayimirirenga mu maaso ga kabaka era amuweerezenga; era agalamirenga mu kifuba kya mukama waffe kabaka amubugumyenga.” ³ Awo ne banoonya okubuna ensalo zonna eza Isirayiri omuwala omulungi, ne bazuula Abisaagi Omusunammu, ne bamuleetera kabaka. ⁴ Omuwala oyo yali mulungi nnyo; n’ajjanjabanga kabaka era n’amuweerezanga, naye kabaka teyamumanya.

⁵ Awo Adoniya* mutabani wa Dawudi gwe yazaala mu Kaggisi ne yeegulumiza ng’ayogera nti, “Nze ndiba kabaka.” Ne yeetegekera amagaali n’abeebagala embalaasi, n’abasajja amakumi ataano ab’ebigere okuddukiranga mu maaso ge. ⁶ Kitaawe n’atamunenya ku mubuuza nti, “Lwaki weeyisa bw’otyo?” Adoniya yali alabika bulungi nnyo, nga y’adda ku Abusaalomu.

---

* ^{1:5} Adoniya ye yali mutabani wa Dawudi owookuna (2Sa 3:4) ng’aweza emyaka nga asatu mu etaano. Amunoni, ne Abusaalomu, ne Kiriyaabu (eyafa nga muto) bona baali baafa

⁷ Adoniya yateesa ne Yowaabu mutabani wa Zeruyiya[†] ne Abiyasaali kabona, ne baa-muwagira. ⁸ Naye Zadooki kabona, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, ne Nasani nnabbi, ne Simeeyi, ne Leeyi, n'abasajja ba Dawudi ab'amaanyi abalala tebaali ku ludda lwa Adoniya.

⁹ Adoniya n'attira endiga n'ente n'ebiyassava awali ejinja Zokeresi eririraanye Enerogeri, n'ayita baganda be bonna, abaana ba kabaka, n'abakungu bonna aba Yuda, ¹⁰ naye n'atayita Sulemaani muganda we wadde Nasani nnabbi, newaakubadde Benaya, newaakubadde abasajja ba Dawudi ab'amaanyi abalala.

¹¹ Awo Nasani n'agenda eri Basuseba nnyina Sulemaani n'amugamba nti, "Towulidde nga Adoniya mutabani wa Kaggisi alidde obwakabaka, Dawudi mukama waffe nga takimanyi? ¹² Kale nno kankuwe amagezi, owonye obulamu bwo n'obwa mutabani wo Sulemaani. ¹³ Genda eri Kabaka Dawudi, omugambe nti, 'Mukama wange Kabaka, tewalayirira muzaana wo nti, Sulemaani mutabani wo y'alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y'alituula ku ntebe yange ey'obwakabaka? Kale lwaki Adoniya alidde obwakabaka?' ¹⁴ Laba bw'onooba ng'okyayogera ne kabaka, nange nnaayingira ne nkakasa ebigambo byo."

¹⁵ Awo Basuseba n'agenda eri Kabaka, mu kisenge kye, era Kabaka yali mukadde nnyo

---

[†] 1:7 Zeruyiya ye yali mwannyina Dawudi.

nga Abisaagi Omusunammu amuweereza.

¹⁶ Basuseba n'akka n'afukamirira kabaka.

Kabaka n'amubuuza nti, "Nkukolere ki?"

¹⁷ N'amuddamu nti, "Mukama wange, ggwe walayirira omuzaana wo eri MUKAMA Katonda wo nti, 'Sulemaani mutabani wo y'alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y'alituula ku ntebe yange ey'obwakabaka.'

¹⁸ Naye kaakano Adoniya alidde obwakabaka, newaakubadde mukama wange kabaka, tokimanyi. ¹⁹ Asse ente, n'ebiyassava n'endiga nnyingi, era ayise abaana ba kabaka bona, ne Abiyasaali kabona, ne Yowaabu omukulu w'eggye, naye Sulemaani omuddu wo tamuyise.

²⁰ Kaakano mukama wange kabaka, amaaso ga Isirayiri gatunuulidde gwe, okubategeeza anaatuula ku ntebe y'obwakabaka eya mukama wange kabaka, oluvannyuma lwe. ²¹ Bw'otookole bw'otyo, awo olulituuka, mukama wange kabaka bw'olyebakira awamu ne bajajjaabo, nze ne mutabani wange Sulemaani tuliyitibwa babi."

²² Awo bwe yali akyayogera ne kabaka, Nasani nnabbi n'ayingira. ²³ Ne babuulira kabaka nti, "Nasani nnabbi ali wano." Awo n'ayingira mu maaso ga kabaka, era n'avuunama amaaso ge mu maaso ga kabaka.

²⁴ Nasani n'ayogera nti, "Mukama wange, wagamba nti Adoniya y'alirya obwakabaka oluvannyuma lwo, era y'alituula ku ntebe yo? ²⁵ Olwa leero aserengese, era asse ente, n'ebiyassava n'endiga nnyingi, era ayise abaana ba kabaka bona n'abakulu b'eggye ne

Abiyasaali kabona. Mu kiseera kino balya era banywera wamu naye, nga boogera nti, ‘Kabaka Adoniya awangaale!’²⁶ Naye nze omuddu wo, ne Zadooki kabona, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada n’omuddu wo Sulemaani, tatuyise.²⁷ Kino mukama wange kabaka, okikoze n’ototegeeza baweeereza bo alituula ku ntebe ya mukama wange kabaka ey’obwakabaka, oluvannyuma lwe?”

²⁸ Awo Kabaka Dawudi n’addamu nti, “Muyite Basuseba.” Basuseba n’ajja awali kabaka n’ayimirira mu maaso ge.

²⁹ Awo kabaka n’alayira ng’ayogera nti, “Nga MUKAMA bw’ali omulamu eyannunula mu buli kabi konna; ³⁰ era nga bwe nakulayirira mu maaso ga MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, Sulemaani mutabani wo y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula ku ntebe yange ey’obwakabaka mu kifo kyange.”

³¹ Awo Basuseba n’avuunama ku ttaka mu maaso ga kabaka ng’agamba nti, “Mukama wange Kabaka Dawudi awangaale emirembe gyonna!”³² Kabaka Dawudi n’ayogera nti, “Muyite Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi ne Benaya mutabani wa Yekoyaada bayingire.” Bwe bajja mu maaso ga kabaka,³³ n’abagamba nti, “Mutwale abaweereza[‡] ba mukama wammwe, mwebagaze Sulemaani mutabani wange ennyumbu yange, mumuserengese e Gikoni.”³⁴ Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukireko eyo amafuta okuba kabaka wa Isirayiri. Mufuuwe

---

^{‡ 1:33} Abaweereza mu nsonga eno kitegeeza eggye lya kabaka erimukkuuma

ekcondeere era muleekaane nti, ‘Kabaka Sulemaani awangaale.’³⁵ Mwambuke naye, atuule ku ntebe yange ey’obwakabaka era afuge mu kifo kyange. Mmufudde omukulembeze wa Isirayiri ne Yuda.”

³⁶ Benaya mutabani wa Yekoyaada n’addamu kabaka nti, “Amiina! MUKAMA Katonda wa mukama wange kabaka akituukirize.³⁷ MUKAMA nga bwe yabeeranga ne mukama wange kabaka, abeere ne Sulemaani okufuula entebe ye ey’obwakabaka ey’ekitiibwa n’okusinga entebe ey’obwakabaka eya mukama wange Kabaka Dawudi!”

³⁸ Awo Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n’Abakeresi n’Abaperesi³⁸ ne beebagaza Sulemaani ennyumbu ya Kabaka Dawudi, ne baserengeta nga bamuwerekera okugenda e Gikoni. ³⁹ Zadooki kabona n’aggya ejjembe ery’amatuta mu weema,* n’afuka amatuta ku Sulemaani. Awo ne bafuuwa ekkondeere, abantu bonna ne baleekaana mu ddoboobi ery’omwanguka nti, “Kabaka Sulemaani awangaale.” ⁴⁰ Abantu bonna ne bambuka okumugoberera nga bafuuwa endere, era nga basanyuka essanyu lingi, ettaka n’okwatika ne lyatika olw’oluyoogaano olunene.

---

§ 1:38 Abakeresi n’Abaperesi baali bakumi ba Dawudi ab’oku mwanzo. Baava Kuleete ne Bufirisuuti (2Sa 8:18)

* 1:39 Eweema eyogerwako wano ye weema Dawudi gye yakolera essanduuko ey’endagaano ya Katonda. Eweema ey’Okukunjaa nirangamu eyazimbibwa, ng’Abayisirayiri bakyali mu ddungu, yali ekyali e Gibyoni (3:4; 2Sa 6:17)

⁴¹ Adoniya n'abagenyi be bonne ne bawulira oluyoogaano bwe baali nga bamaliriza okulya. Yowaabu bwe yawulira eddoboozi ly'ekkondeere, n'abuuza nti, "Ekibuga nga kiyogaana?" ⁴² Awo bwe yali ng'akyayogera laba, Yonasaani mutabani wa Abiyasaali kabona n'atuuka. Adoniya n'ayogera nti, "Yingira kubanga omusajja omulungi nga ggwe ateekwa kuba ng'aleese mawulire malungi."

⁴³ Yonasaani n'addamu nti, "Nedda. Mukama waffe Kabaka Dawudi, obwakabaka abuwadde Sulemaani, ⁴⁴ era kabaka atumye Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n'Abakeresi n'Abaperesi, okugenda naye nga bamwebagazza ennyumbu ya kabaka. ⁴⁵ Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukiddeko amafuta e Gikoni, era bambuse okuvaayo nga bajaguza, n'ekibuga ki-wuumira ddala. Okwo kwe kuleekaana kwe muwulira. ⁴⁶ Kaakano Sulemaani atudde ku ntebe ey'obwakabaka. ⁴⁷ N'abakungu ba kabaka bazze okusanyukirako mukama waffe Kabaka Dawudi, nga boogera nti, 'Katonda wo afule erinnya lya Sulemaani ekkulu n'okusinga eriryo era n'entebe ye ey'obwakabaka enkulu n'okusinga eyiyo!' Era Kabaka akutamye ng'asinza ku kitanda kye, ⁴⁸ n'agamba nti, 'Yeebazibwe MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, akkirimba amaaso gange okulaba omusika ku ntebe yange ey'obwakabaka leero.' "

⁴⁹ Abagenyi ba Adoniya bonne olwawulira ebyo ne beekanga nnyo, ne basituka ne basaasaana. ⁵⁰ Adoniya n'aggwaamu amaanyi

olwa Sulemaani okulya obwakabaka, era n'agenda ne yeekwata ku mayembe g'ekyoto. ⁵¹ Awo ne babuulira Sulemaani nti, "Adoniya atidde kabaka Sulemaani era yeekutte ku mayembe g'ekyoto. Agambye nti, 'Kabaka Sulemaani andayirire leero nti tajja kutta muddu we n'ekitala.' "

⁵² Sulemaani n'addamu nti, "Bw'alyeraga okuba omusajja omulungi, tewaliba luviiri lwe na lumu oluligwa wansi; naye bw'alirabikamu ekibi, alifa." ⁵³ Awo Kabaka Sulemaani n'atuma abasajja, ne baggya Adoniya ku kyoto. N'ajja n'avuunamira kabaka Sulemaani, Sulemaani n'amugamba nti, "Weddireyo ewuwo."

2

Dawudi Abuulirira Sulemaani

¹ Dawudi bwe yali anaatera okufa, n'abuulirira mutabani we Sulemaani ng'amukuutira nti, ² "Nze njenda bona ab'omu nsi gye bagenda, kale beera n'amaanyi era n'obuvumu, ³ era tambuliranga mu makubo ga MUKAMA Katonda wo ng'okwatanga ebiragiro bye, era okwatenga amateeka ge, n'ebiragiro bye n'ebyo by'ayagala, nga bwe byawandiikibwa mu mateeka ga Musa, olyoke obeerenga n'omukisa mu byonna by'onookolanga na buli gy'onoogendanga yonna. ⁴ MUKAMA anyweze ekisuubizo kye gye ndi nti, 'Abaana bo bwe baneegenderezanga mu kkubo lyabwe, era bwe banaatambuliranga mu maaso gange mu mazima n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna, tewalibaawo muntu

ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri atali wa mu zzadde lyo.'

⁵ "Ate ojjukiranga Yowaabu mutabani wa Zeruyiya kye yankola, bwe yatta abakulu ababiri ab'eggye lya Isirayiri, Abuneeri mutabani wa Neeri ne Amasa mutabani wa Yeseri n'ayiwa omusaayi gwabwe mu biseera eby'emirembe ng'eyali mu lutalo, era omusaayi gwabwe ne gumansukira olukoba lwe olwali mu kiwato n'engatto ze ezaali mu bigere bye. ⁶ Kale muyise ng'okutegeera kwo bwe kuli, so tomuganyanga kukka emagombe mirembe mu bukadde bwe.

⁷ "Naye batabani ba Baluzirayi Omugireyaadi obakoleranga ebyekisa, era babenga ku abo abanaatuulanga ku m meeza yo, kubanga baali wamu nange bwe nadduka Abusaalomu muganda wo.

⁸ "Era jjukira Simeeyi mutabani wa Gera Omubenyamini ow'e Bakulimu ali naawe, kubanga yankolimira mu ngeri enzibu ennyo, ku lunaku lwe nagenderako e Makanayimu. Kyokka bwe yaserengeta okunsisinkana ku Yoludaani ne mulayirira MUKAMA nti, 'Sijja kukutta na kitala.' ⁹ Kaakano tomubala ng'ataliiko musango. Oli musajja w'amagezi, era olimanya ekirikugwanira okumukola; tomuganyanga okukka emagombe mu mirembe mu bukadde bwe."

¹⁰ Awo Dawudi ne yeebakira wamu ne bjjajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi.

¹¹ Yafugira Isirayiri yonna emyaka amakumi ana, ng'afugira emyaka musanvu e Kebbulooni, n'emyaka amakumi asatu mu esatu e

Yerusaalemi. ¹² Awo Sulemaani n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Dawudi kitaawe, obwakabaka bwe ne bunywezebwaa nnyo.

Obwakabaka bwa Sulemaani Bunywezebwaa

¹³ Adoniya omwana wa Kaggisi, n'alaga eri Basuseba nnyina Sulemaani. Basuseba n'amubuuza nti, "Ojja mirembe?" N'addamu nti, "Weewaawo mirembe." ¹⁴ N'ayogera nate nti, "Nnina kye njagala okukubuulira." Basuseba n'amuddamu nti, "Kimbuulire." ¹⁵ Adoniya n'amugamba nti, "Nga bw'omanyi, obwakabaka bwali bwange, era ne Isirayiri yenna baatunuulira nze nga kabaka waabwe. Naye ebintu byakyuka, era n'obwakabaka bugenze eri muganda wange, kubanga bumuweereddwa MUKAMA. ¹⁶ Kaakano nkusaba ekigambo kimu, era tokinniyima." Basuseba n'amugamba nti, "Kyogere."

¹⁷ Adoniya n'ayogera nti, "Nkwegayiride gamba Sulemaani kabaka ampe Abisaagi Omusunammu okuba mukyala wange, kubanga kabaka anaakuwuliriza."

¹⁸ Basuseba n'addamu nti, "Kale, nnaakwogererayo eri Kabaka."

¹⁹ Awo Basuseba bwe yagenda eri Kabaka Sulemaani, okwogererayo Adoniya, Kabaka n'agolokoka okumusisinkana, n'akutama n'oluvannyuma n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka. N'atumya entebe

ey'obwakabaka endala nnyina atuuleko*,
n'atuula ku mukono gwa kabaka ogwa ddyo.

²⁰ Basuseba n'amugamba nti, "Nkusaba ekigambo kimu ekitono, era tokinnyima."

Kabaka n'amuddamu nti, "Kisabe, maama, nange siikikumme." ²¹ N'ayogera nti, "Kkiriza Abisaagi Omusunammu afumbirwe muganda wo Adoniya."

²² Kabaka Sulemaani n'addamu nnyina nti, "Lwaki osabira Adoniya, Abisaagi Omusunammu? Musabire n'obwakabaka, ate obanga ye mukulu wange; ky'ekyo, sabira ye, ne Abiyasaali kabona ne Yowaabu mutabani wa Zeruiya!"

²³ Awo Kabaka Sulemaani n'alayira ng'agamba nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, Adoniya bw'atasasule n'obulamu bwe olw'ekyo ky'asabye! ²⁴ Kale nga MUKAMA bw'ali omulamu, oyo annywezezza ku ntebe ey'obwakabaka eya kitange Dawudi, era ampadde olulyo nga bwe yasuubiza, Adoniya anattibwa leero!" ²⁵ Awo Kabaka Sulemaani n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada okutta Adoniya, era Adoniya n'attibwa.

²⁶ Kabaka n'agamba Abiyasaali kabona nti, "Ggwe genda e Anasosi mu byalo byo. Osaanidde okufa, naye siikutte mu biro bino, kubanga wasitulanga essanduuko ya MUKAMA mu maaso ga kitange Dawudi, era n'obonyaabonyezebwa wamu naye mu bibonoobono bye." ²⁷ Awo

---

* ^{2:19} Mu nsi ezo ez'obuvanjuba Nnabagereka yalina emirimu egy'obwakabaka gye yakolanga, era yali wa kitilbwa nnyo mu mpya za kabaka.

Sulemaani n'agoba Abiyasaali[†] ku bwakabona bwa MUKAMA, okutuukiriza ekigambo MUKAMA kye yayogerera e Siiro ku nnyumba ya Eri.

²⁸ Amawulire bwe gaatuuka eri Yowaabu, eyali akyuse okugoberera Adoniya, newaakubadde nga teyagoberera Abusaalomu, n'addukira mu weema ya MUKAMA, n'akwata ku mayembe g'ekyoto. ²⁹ Bwe baategeeza kabaka Sulemaani nti Yowaabu addukidde mu weema ya MUKAMA, era nti ali ku kyoto, n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada nti, "Genda omutte."

³⁰ Benaya n'agenda mu weema ya MUKAMA, n'agamba Yowaabu nti, "Kabaka akulagidde okufuluma." Naye ye n'addamu nti, "Nedda, nzija kufira wano." Benaya n'azzaayo obubaka eri kabaka, nga Yowaabu bwe yamuddamu. ³¹ Awo kabaka n'alagira Benaya nti, "Kola nga bw'ayogedde, omutte era omuziike oggyewo omusango ku nze ne ku nnyumba ya kitange olw'omusaayi Yowaabu gwe yayiwa awatali nsong. ³² Era MUKAMA alimusasula olw'omusaayi gwe yayiwa, kubanga yagwa ku basajja babiri n'abatta n'ekitala, Abuneeri mutabani wa Neeri, omukulu w'eggye lya Isirayiri, ne Amasa mutabani wa Yeseri, omukulu w'eggye lya Yuda, kitange Dawudi n'atakimanya, ate nga baali bamusinga obutuukirivu n'obulungi. ³³ Bwe gutyo omusango gw'omusaayi gwabwe gubeere ku mutwe gwa Yowaabu ne ku zzadde lye emirembe gyonna. Naye ku Dawudi ne ku

---

[†] **2:27** Abiyasaali ye yekka eyawona okuttibwa, enju ya Eri bwe yazikirizibwa (1Sa 22:17-20).

zzadde lye, era ne ku nnyumba ye ne ku ntebe
ye ey'obwakabaka, wabeerewo emirembe gya
MUKAMA emirembe gyonna."

³⁴ Awo Benaya mutabani wa Yekoyaada
n'ayambuka n'atta Yowaabu, n'aziikibwa mu
ttaka lye‡ mu ddungu. ³⁵ Awo kabaka n'afuula
Benaya mutabani wa Yekoyaada omukulu
w'eggye mu kifo kya Yowaabu, n'afuula
ne Zadooki kabona mu kifo kya Abiyasaali.
³⁶ Kabaka n'atumya Simeeyi n'amugamba nti,
"Weezimbire ennyumba mu Yerusaalemi obeere
omwo, so tovangamu okugenda awantu wonna.
³⁷ Olunaku lw'olivaayo n'osomoka ekiwonvu
Kiduloni, tegeerera ddala nga tolirema kufa, era
omusaayi gwo guliba ku mutwe gwo ggwe."

³⁸ Simeeyi n'addamu Kabaka nti,
"Ky'oyogedde kirungi. Omuddu wo ajja kukola
nga mukama wange kabaka bw'ayogedde."
Awo Simeeyi n'amala ekiseera kiwanvu mu
Yerusaalemi.

³⁹ Naye bwe waayitawo emyaka esatu, babiri
ku baddu ba Simeeyi ne baddukira eri Akisi
mutabani wa Maaka kabaka w'e Gaasi§. Simeeyi
n'ategeeezebwa nti, "Abaddu bo bali Gaasi."
⁴⁰ Simeeyi olwawulira ebyo, ne yeebagala endo-
goyi ye n'agenda e Gaasi eri Akisi okunoonya
abaddu be. Simeeyi n'agenda okuleeta abaddu
be okuva e Gaasi.

⁴¹ Bwe baabuulira Sulemaani nti Simeeyi yava
e Yerusaalemi n'agenda e Gaasi era n'akomawo,

---

‡ 2:34 Abantu baaziikibwanga mu ttaka lyabwe kubanga mu
biro ebyo tewaaliwo kifo kya lukale eky'okuziikamu § 2:39
Gaasi kiri mu Bufirisuuti

⁴² kabaka n'amutumya, n'amubuuza nti, "Saakulayiza MUKAMA ne nkulabula nti, 'Tegeerera ddala nga olunaku lw'olivaawo okugenda awantu wonna, olifa?' N'oηnjamba nti, 'Kye njogedde kirungi era nzija kukigondera.' ⁴³ Kale kiki ekyakulobera okwekuuma ekirayiro kya MUKAMA n'ekiragiro kye nakulagira?"

⁴⁴ Awo kabaka n'agamba Simeeyi nti, "Omanyi mu mutima gwo obubi bwonna bwe wakola Dawudi kitange. Kaakano MUKAMA alikusasula olw'obubi bwo. ⁴⁵ Naye kabaka Sulemaani aliweebwa omukisa, ne ntebe ya Dawudi ey'obwakabaka erinywezebw mu maaso ga MUKAMA emirembe gyonna."

⁴⁶ Kabaka n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada, okutta Simeeyi.

Obwakabaka ne bunywezebw mu mukono gwa Sulemaani.

3

Sulemaani Asaba Amagezi

¹ Awo Sulemaani n'akola endagaano ne Falaawo, ye kabaka w'e Misiri era n'awasa muwala we. N'amuleeta mu kibuga kya Dawudi okutuusa lwe yamala okuzimba ennyumba ye n'ennyumba ya MUKAMA, era ne bbugwe ok-wetooloola Yerusaalemi. ² Kyokka ennyumba ya MUKAMA yali tenazimbibwa, abantu nga baweerayo ssaddaaka mu bifo eby'enjawulo. ³ Sulemaani n'ayagala MUKAMA, ng'atambulira mu mateeka ga Dawudi kitaawe, newaakubadde

nga yaweerangayo ssaddaaka era ng'ayotereza n'obubaane ku bifo ebigulumivu.

⁴ Awo kabaka n'agenda e Gibyoni okuweerayo ssaddaaka, kubanga ekyo kye kyali ekifo ekikulu mu byonna, era Sulemaani n'aweerayo ku kyoto ekyo ssaddaaka ezookebwa lukumi. ⁵ MUKAMA n'alabikira Sulemaani ekiro mu kirooto e Gibyoni, Katonda n'amugamba nti, "Saba ky'oyagala kyonna kye mba nkuwa."

⁶ Sulemaani n'addamu nti, "Olaze ekisa kingi eri omuddu wo, Dawudi kitange, kubanga yali mwesigwa gy'oli, era mutuukirivu ate nga mwesimbu gy'oli. Era oyongedde okulaga ekisa kino ekingi gy'ali n'omuwa omwana okutuula ku ntebe ye ey'obwakabaka leero. ⁷ Kaakano, Ayi MUKAMA Katonda wange, ofudde omuddu wo okuba kabaka mu kifo kya Dawudi kitange. Naye ndi mwana muto era simanyi ngeri ya kuddukanyaamu mirimu gyange. ⁸ Omuddu wo ali wakati mu bantu bo be walonda, eggwanga ekkulu, eritabalika. ⁹ Kale omuddu wo muwe amagezi okufuganga abantu bo, njawulenga ekirungi n'ekibi: kubanga ani ayinza okufuga eggwanga lyo lino ekkulu?"

¹⁰ Mukama n'asanyuka kubanga Sulemaani yasaba ekyo. ¹¹ Katonda n'amugamba nti, "Kubanga osabye kino, so teweessabidde kuwangaala wadde bugagga, oba okufa kw'abalabe bo, naye weesabidde amagezi okwawulanga emisango, ¹² n'akola ky'osabye. Nzija kukuwa omutima omugezi era omutegeevu, so tewalibeerawo eyali

akwenkanye oba alikwenkana. ¹³ Era ndikuwa, ne by'otosabye: obugagga n'ekitiibwa waleme kuberawo kabaka akwenkana mu kiseera kyo. ¹⁴ Era bw'onootambuliranga mu makubo gange, n'okukwatanga amateeka gange n'ebiragiyo byange, nga kitaawo Dawudi bwe yakola, ndyongera ku nnaku zo." ¹⁵ Awo Sulemaani n'azuukuka n'amanya nga kibadde kirooto.

N'akomawo e Yerusaalemi, n'ayimirira mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya Mukama n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, era n'agabula abaweereza be ekijjulo.

Sulemaani Asala Omusango Omuzibu

¹⁶ Awo abakazi bamalaaya babiri ne bajja eri kabaka, ne bayimirira mu maaso ge. ¹⁷ Omu ku bo n'amugamba nti, "Mukama wange, omukazi ono nange tubeera mu nnyumba emu, era nazaala omwana nga naye waali. ¹⁸ Bwe waayitawo ennaku ssatu, naye n'azaala omwana we. Twali ffekka, so tewaali muntu n'omu eyali naffe mu nnyumba.

¹⁹ "Awo mu kiro omukazi ono, ne yeebakira omwana we n'amutta. ²⁰ N'agolokoka ekiro mu ttumbi n'aggya omwana wange mu mbiriizi zange, nze omuweereza wo nga neebase, n'amuteeka mu kifuba kye, ate n'addira owuwe afudde n'amussa mu kifuba kyange. ²¹ Awo bwe nagolokoka enkyia okuyoonsa omwana wange, nga mufu. Naye bwe n'amwekaliriza amaaso, ne ndaba nga si ye mwana gwe nazaala."

²² Omukazi oli omulala n'agamba nti, "Nedda! Omulamu ye mwana wange, omufu ye wuwo."

Naye ow'olubereberye n'aggumiza nti, "Nedda! Omufu ye wuwo, omulamu ye wange." Ne bawakanira mu maaso ga kabaka.

²³ Kabaka n'agamba nti, "Omu agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu,' n'omulala agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu.'"

²⁴ Awo kabaka n'agamba nti, "Mundeetera ekitala." Ne baleetera kabaka ekitala. ²⁵ N'alyoka alagira nti, "Musaleemu omwana omulamu, muwe omu ekitundu n'omulala ekitundu ekirala."

²⁶ Nnyina w'omwana omulamu n'ajjula en-naku olw'omwana we, n'agamba kabaka nti, "Nkwegayiridde mukama wange, omwana omulamu mumuwe! Tomutta!" Naye omukazi oli n'agamba nti, "Tajja kuba wange oba wuwo. Mumusalemu!"

²⁷ Awo kabaka n'asalawo ng'agamba nti, "Omwana omulamu mumuwe omukazi ow'olubereberye, so temumutta, kubanga oyo ye nnyina."

²⁸ Isirayiri yonna bwe yawulira okusalawo kwa kabaka, ne beewuunya kabaka, kubanga baalaba ng'alina amagezi okuva eri Katonda okulamula ensonga.

4

Abakungu ba Sulemaani

¹ Kabaka Sulemaani n'aba kabaka wa Isirayiri yonna.

2 Era bano be baali abakungu be:

Azaliya * muzzukulu wa Zadooki, yali kabona,
 3 Erikolefu ne Akiya, batabani ba Sisa, baali
     bawandiisi,
 Yekosafaati mutabani wa Akirudi, yali mujjuk-
     iza,
 4 Benaya mutabani wa Yekoyaada, yali mudu-
     umizi w'eggye omukulu,
 Zadooki ne Abiyasaali baali bakabona,
 5 Azaliya mutabani wa Nasani, yali mukulu
     w'abaami,
 Zabudi mutabani wa Nasani, yali kabona
     ate nga ye muwi wa magezi wa kabaka
     omukulu,
 6 Akisaali, yali ssabakaaki wa kabaka;
 ne Adoniraamu mutabani wa Abuda, yali
     mukulu w'abaddu.

7 Sulemaani yalina abakungu kkumi na babiri
 abaakuliranga Isirayiri yonna, era baavunaany-
     izibwanga ebyokulya bya kabaka n'ab'omu
     nnyumba ye. Buli omu kyamugwaniranga oku-
     solooza ebyokulya okumala omwezi gumu buli
     mwaka.

8 Era gano ge mannya gaabwe:

Benikuli, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu;

---

* **4:2** Azaliya yali mutabani wa Akimaazi, ate Akimaazi nga
 mutabani wa Zadooki (2Sa 15:27, 36 ne 1By 6:8-10). Noolwekyo
 Azaliya muzzukulu wa Zadooki. Mu kiseera ekyo Akimaazi yali
 amaze okufa. Azaliya ye yali Kabona Asinga Obukulu mu biro
 bya Sulemaani

- ⁹ Benidekeri, mu Makazi, mu Saalubimu, mu Besusemesi, ne mu Eroni Besukanani;
- ¹⁰ Benikesedi, mu Alubbosi, Soko n'ensi yonna ey'e Kefera yali yiye;
- ¹¹ Beniyabinadabu eyali awasizza Tafasi muwala wa Sulemaani, mu kifo kyonna ekigulumivu eky'e Doli;
- ¹² Baana mutabani wa Akirudi, mu Taanaki ne Megiddo, ne mu Besuseyani yonna ekiriraanye Zalesani wansi w'e Yezuleeri, okuva ku Besuseyani okutuuka ku Aberumekola okuyita ku Yokumyamu;
- ¹³ Benigeberi, mu Lamosugireyaadi, ebibuga bya Yayiri mutabani wa Manase mu Gireyaadi byali bibye, era n'essaza Alugobu eriri mu Basani n'ebibuga byayo enkaaga ebyalina bbugwe ne wankaaki ow'ekikomo;
- ¹⁴ Akinadaabu mutabani wa Iddo, mu Makanayimu;
- ¹⁵ Akimaazi eyali awasizza Basemesi muwala wa Sulemaani, mu Nafutaali,
- ¹⁶ Baana mutabani wa Kusaayi, mu Aseri ne mu Beyaloosi;
- ¹⁷ Yekosafaati mutabani wa Paluwa, mu Isakaali;
- ¹⁸ Simeeyi mutabani wa Era, mu Benyamini;
- ¹⁹ Geberi mutabani wa Uli, mu Gireyaadi, ensi ya Sikoni kabaka w'Abamoli, n'ensi ya Ogi kabaka w'e Basani. Ye yali omwami yekka akulira essaza.
- ²⁰ Abantu ba Yuda ne Isirayiri baali bangi nga bali ng'omusenyu ku lubalama lw'ennyanja,

era baalyanga, ne banywanga nga basanyuka. **21** Sulemaani n'afuga obwakabaka bwonna okuva ku Mugga Fulaati okutuuka ku nsi ey'Abafirisuuti n'okutuuka ku nsalo ey'e Misiri, era baamuleeteranga ebirabo, era ne ba-muweerezanga ennaku zonna ez'obulamu bwe[†].

22 Bye baasoloolezanga Sulemaani ebya buli lunaku byali ebigeri by'obutta obulungi kilo mukaaga n'obutundu mukaaga, n'ebigeri eby'obutta obutaali buse, kilo kumi na ssatu n'obutundu bubiri; **23** ente eza ssava kkumi, n'ente ezaavanga mu ddundiro amakumi abiri, wamu n'endiga kikumi, n'enjaza, n'empeewo, n'ennangaazi, n'enkoko ze baalondangamu. **24** Yafuganga ensi yonna eri emitala w'Omugga Fulaati, okuva e Tifusa[‡] okutuuka e Gaaza, era yalina emirembe enjuuyi zonna okumwetooloola. **25** Mu mirembe gya Sulemaani, Yuda ne Isirayiri yonna, okuva e Ddaani okutuuka e Beeruseba buli muntu yalina emirembe, era ng'alina ennimiro ye ey'emizabbibu n'ey'emitiiini.

26 Sulemaani yalina ebisibo by'embalaasi ezisika amagaali enkumi nnya, n'abasajja abeebagala embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri.

[†] **4:21** Ensalo z'obwakabaka bwa Sulemaani zaakoma yonna Katonda gye yali asubizza Ibulayimu (Lub 15:18-21; Ma 1:7; 11:24; Yos 1:4). [‡] **4:24** Tifusa kyali kibuga kikulu nga kisangibwa ku lubalama lw'Omugga Fulaati, nga kiri ku nsalo ey'omu bukiikkono bw'obuvanjuba obw'obwakabaka. Gaaza ne Bufirisuuti okumpi n'ennyanya ya Meditereniyaani ye yali ensalo ey'omu bukiikkaddyo bw'obuvanjuba obw'obwakabaka.

²⁷ Abaami ba masaza, buli mwezi baalabiri-ranga Kabaka Sulemaani wamu n'abaatuulanga ku mmeeza ye, nga bamuweereza ebyokulya. ²⁸ Era baaleetanga sayiri n'essubi olw'embalaasi ez'embiro n'embalaasi endala, buli muntu ng'omulimu gwe bwe gwali gwe yalagirwa.

Amagezi ga Sulemaani

²⁹ Katonda n'awa Sulemaani amagezi n'okutegeera kungi nnyo n'obugunjufu bungi, ng'omusenyu oguli ku mabbali g'enyanja. ³⁰ Amagezi ga Sulemaani gaali mangi nnyo okukira ag'abasajja bona ab'ebuvanjuba[§], ate n'okusinga ago ag'e Misiri. ³¹ Yali mugezi okukira abantu bona, era n'okukira Esani Omwezulaki, ne Kemani, ne Kalukoli ne Daluda batabani ba Makoli, era erinnya lye ne lyatiikirira mu mawanga gonna ageetoolodde. ³² Yagera engero enkumi ssatu, n'enneyimba ze zaali lukumi mu ttaano. ³³ Yayogera ku bulamu bwe bimera, okuva ku muvule gwa Lebanooni okutuuka ku ezobu ameru ku bbugwe. Ate era yayogera ne ku nsolo n'enneyonyi, n'ebiyewalula n'ebiyenyanja. ³⁴ Era abantu bangi okuva mu mawanga gonna ne bajjanga okuwuliriza amagezi ga Sulemaani, nga batumiddwa bakabaka okuva mu nsi yonna, abaali bawulidde ku magezi ge.

5

Enteekateeka y'Okuzimba Yeekaalu

---

§ 4:30 Ekitundu eky'Obuvanjuba kitegeeza amawanga g'Abawalabu abaabeeranga mu buvanjuba bwa Bufirisuuti

¹ Awo Kiramu kabaka w'e Ttuulo bwe yawulira nga Sulemaani bamufuseeko amafuta okuba kabaka, ng'asikidde kitaawe Dawudi, n'atuma ababaka be eri Sulemaani, kubanga yali mukwano gwa Dawudi. ² Sulemaani n'atumira Kiramu ng'ayogera nti,

³ "Omanyi nti, Olw'entalo ennyingi ezee-tooloola Dawudi kitange, teyasobola kuzimbira linnya lya MUKAMA Katonda we yeekaalu, okutuusa MUKAMA lwe yamala okuteeka abalabe be wansi w'ebigere bye. ⁴ Naye kaakano MUKAMA Katonda wange awadde Isirayiri yonna emirembe ku njuyi zonna, era tewakyali mulabe wadde akabi ak'engeri yonna. ⁵ Era, laba, nsuubira okuzimbira Erinnya lya MUKAMA Katonda wange yeekaalu, nga MUKAMA bwe yagamba Dawudi kitange, bwe yayogera nti, 'Mutabani wo gwe nditeeka ku ntebe ey'obwakabaka mu kifo kyo, yalizimbira Erinnya lyange yeekaalu.'

⁶ "Noolwekyo lagira basajja bo bantemere emivule gya Lebanooni. Abaddu bange banaakoleranga wamu n'abaddu bo, era nakuweerezanga empeera yonna, gy'olinsaba olw'abaddu bo. Omanyi nga ku ffe tekuli n'omu alina magezi kutema miti okwenkana ab'e Sidoni."

⁷ Awo Kiramu bwe yawulira obubaka bwa Sulemaani, n'asanyuka nnyo era n'ayogera nti, "MUKAMA yeebazibwe, kubanga awadde Dawudi omwana ow'amagezi okufuga eggwanga lino eddene."

⁸ Awo Kiramu n'atumira Sulemaani

ng'ayogera nti,

"Obubaka bwe wampeereza mbufunye, era nnaakola by'oyagala byonna eby'emitii
egy'emivule n'emiti eg'y'emiberosi. ⁹ Basajja
bange baligiggya mu Lebanooni ne
bagiserengesa ku nnyanja, era ndigisengeka
ng'ebitindiro okuyita ku nnyanja okugituusa
mu kifo ky'olindaga. Nga gituse eyo ndiragira
ne bagisumulula, ne gikuweebwa. Kye
njagala okolere ab'omu nnyumba yange, kwe
kubawanga emmere."

¹⁰ Awo Kiramu n'awa Sulemaani emitii
gy'emivule n'emiti eg'y'emiberosi nga bwe
yayagala, ¹¹ ne Sulemaani n'amuwanga
ebigero by'enjaano kilo enkumi nnya mu
bina eby'emmere ey'ennyumba ye, n'amafuta
ag'omuzeeyituuni ebigero amakumi abiri, ze
kilo nga bina mu ana buli mwaka. Kino
Sulemaani yakikoleranga Kiramu buli mwaka.
¹² MUKAMA n'awa Sulemaani amagezi, nga
bwe yamusuubiza. Ne waba emirembe wakati
wa Kiramu ne Sulemaani, n'okulagaana ne
balagaana endagaano bombi.

¹³ Kabaka Sulemaani n'akunjaanya abakozi
mu Isirayiri yonna, ne bawera abasajja emitwalo
esatu. ¹⁴ N'abaweerezanga e Lebanooni
mu mpalo; buli luwalo nga lumala omwezi
gumu e Lebanooni n'emyezi ebiri ewaabwe,
era Adoniraamu ye yabavunaanyizibwanga.
¹⁵ Sulemaani yalina abantu emitwalo musanvu
abaasitulanga emigugu, n'emitwalo munaana
abaatemanga amayinja ku nsozi, ¹⁶ ate n'abaami
be enkumi ssatu mu bisatu abaalabiriranga

omulimu n'okulagirira abakozi. ¹⁷ Kabaka n'alagira bateme amayinja amanene ddala nga bagaggya mu kirombe ky'amayinja ag'omuwendo, okuzimba emisingi gya yeekaalu n'amayinja amateme obulungi. ¹⁸ Abaweesi ba Sulemaani n'aba Kiramu, wamu n'abasajja ba Gebali ne balongoosa n'okutegeka ne bategeka emitii n'amayinja eby'okuzimba yeekaalu.

6

Sulemaani Azimba Yeekaalu

¹ Mu mwaka ogw'ebina mu kinaana, abaana ba Isirayiri kasookedde bava mu nsi y'e Misiri, mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Sulemaani, mu mwezi ogwokubiri ogwa Zivu*, Sulemaani n'atandika okuzimba yeekaalu ya MUKAMA.

² Eyeekaalu kabaka Sulemaani gye yazimbira MUKAMA yali obuwanyu mita amakumi abiri mu musanvu, n'obugazi mita mwenda, n'obuwanyu mita kkumi na ssatu n'ekitundu.

³ Awayingirirwa mu maaso g'ekisenge ekinene ekya yeekaalu, waali mita mwenda, ng'obugazi bwa yeekaalu bwe bwali, ate ng'obugazi bwakyo mu maaso kiri mita nnya n'ekitundu okuva mu maaso ga yeekaalu. ⁴ N'akola amadirisa amafunda mu kisenge kya yeekaalu.

⁵ Wakati w'ebisenge eby'ekisenge ekinene, n'ekifo aw'okwogerera, n'azimba obusenge obw'okubbalibbali okwetooloola wo. ⁶ Ekisenge

* **6:1** Zivu Omwezi gwa Zivu gwe gwa Maayi. Zivu mwezi gwakubiri mu Kalenda y'Ekiyudaaya

ekya wansi kyali mita bbiri ne desimoolo ssatu obugazi, n'ekisenge eky'essa erya wakati kyali mita bbiri ne desimoolo musanvu, n'ekisenge eky'essa eryokusatu kyali mita ssatu ne desimoolo bbiri. N'asalako emitii okwetooloola yeekaalu gireme okukomererwa mu bisenge bya yeekaalu.

⁷ Bwe baali nga bazimba yeekaalu, baakozesanga amayinja agaali galongosereddwa gye bagatemeranga, era tewaaawulirwa kuvuga okw'engeri yonna okw'enyyondo newaakubadde embazzi wadde ekyuma eky'engeri yonna mu kifo awaali wazimbirwa yeekaalu.

⁸ Omulyango ogw'ekisenge ekya wakati gwali ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa yeekaalu; waabangawo amadaala agaakozesebwanga okugenda mu kisenge ekya wakati, n'okweyongerayo mu kisenge ekyokusatu ekya waggulu. ⁹ Awo n'azimba yeekaalu n'agimala, n'agisereka n'emiti n'embaawo ez'emivule. ¹⁰ N'azimba n'ebisenge ebitono okwetooloola yeekaalu, n'obugulumivu bwa buli kimu bwali mita emu n'ekitundu, nga byesigamizibbwa ku kisenge kya yeekaalu n'emiti gy'emivule.

¹¹ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Sulemaani nti, ¹² "Bino bye bikwata ku yeekaalu eno gy'ozimba; bw'onootambuliranga mu mateeka gange, n'ogondera ebiragiyo byange, n'okwatanga n'amateeka gange gonna ng'ogatambuliramu, kale ndituukiriza ekigambo kye nayogera eri Dawudi kitaawo. ¹³ Era

nnaabeeranga wamu n'abaana ba Isirayiri,
so siryabuulira bantu bange Isirayiri."

¹⁴ Sulemaani n'azimba yeekaalu n'agimala.
¹⁵ Ku bisenge eby'omunda n'assaako embaawo
 ez'emivule n'azikomelera okuva wansi wa
 yeekaalu okutuukira ddala ku kasolya, era
 ne wansi wa yeekaalu n'ayaliirirawo em-
 baawo ez'emiberosi. ¹⁶ N'ayawuzaamu emabega
 wa yeekaalu, n'akolawo ekifo mu yeekaalu
 ekyenkana mita mwenda, nga ky'ekisenge
 awaayimirirwanga okwogera, eky'awatukuvu
 ennyo, ng'akozesa embaawo ez'emivule okuva
 wansi okutuuka ku kasolya. ¹⁷ Ekitenge ekinene
 ddala ekyali mu maaso g'ekisenge, awaayimirir-
 wanga okwogera waali obuwantu mita kkumi
 na munaana. ¹⁸ Ne munda wa yeekaalu
 mwali mwaliriddwamu emivule egyayolebwako
 entaabwa n'ebimuli ebyanjulukuse. Byonna
 byali bya mivule; tewaalii jjinja eryalabika.

¹⁹ N'ateekateeka ekisenge eky'omunda
 ddala okumpi n'awaayimirirwanga okwogera
 mu yeekaalu, okuteekamu essanduuko
 ey'endagaano ya MUKAMA. ²⁰ Era munda
 awaayimirirwanga okwogera mwalimu ebbanga
 erya mita mwenda obuwantu, ne mita mwenda
 obugazi, ne mita mwenda obugulumivu[†].
 Munda mwonna n'asiigamu zaabu ennongoose[‡],
 era n'akola n'ekyoto n'akisabika n'emivule.
²¹ Sulemaani n'asabika munda wa yeekaalu ne

[†] **6:20** Ebipimo eby'omunda w'essinzizo byali emirundi ebiri
 mu bunene okusinga Awatukuvu w'Awatukuvu mu Weema
 ey'Okukunjaaanirangamu (Kuv 26)   [‡] **6:20** Zaabu ennongoose
 kabonero akalaga ekitiibwa kya Katonda

zaabu ennongoose, n'ayongerako n'enjegere eza zaabu mu maaso g'omu kisenge eky'omunda ekyali kibikiddwako zaabu. ²² Munda wa yeekaalu mwonna, n'assaamu zaabu, ne ku kyoto eky'omu kisenge awaayimirirwanga okwogera§ n'asiigako zaabu.

²³ Mu kisenge awaayimirirwanga okwogera n'akolawo bakerubi babiri ab'emiti egy'emizeeyituuni, buli kerubi obugulumivu bwe mita nnya n'ekitundu. ²⁴ Obuwantu bw'ekiwaawaatiro ekimu ekya kerubi omu bwali mita bbiri n'obutundu busatu, n'ekiwaawaatiro ekyokubiri mita bbiri n'obutundu busatu, ze mita nnya n'ekitundu okuva ku luuyi olumu olw'ekiwaawaatiro ekimu okutuuka ku luuyi olw'ekiwaawaatiro ekyokubiri. ²⁵ Kerubi owookubiri naye yali mita nnya n'ekitundu, era bakerubi bombi baali ekigero kye kimu n'endabika yaabwe nga y'emu. ²⁶ Obugulumivu bwa buli kerubi bwali mita nnya n'ekitundu. ²⁷ N'ateeka bakerubi mu kisenge eky'omunda ddala mu yeekaalu, ng'ebiwaawaatiro byabwe byanjuluzibbwa. Ekiwaawaatiro ekya kerubi omu ne kikwata ku kisenge eruuyi, n'ekiwaawaatiro ekya kerubi omulala ne kikwata ku kisenge ekirala eruuyi, ebiwaawaatiro byabwe ne bikwatagana wakati wa yeekaalu. ²⁸ Bakerubi n'abasiigako zaabu.

²⁹ Ku bisenge byonna ebya yeekaalu ok-wetooloola, mu bisenge eby'omunda, ne mu bisenge eby'ebweru, n'akola ebifaananyi ebyole

---

§ **6:22** N'asiiga zaabu ku kyoto okwoterezebwa obubaane (7:48; Kuv 37:25-28)

ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse. ³⁰ Ne wansi mu bisenge eby'omunda n'eb'yebweru ebya yeekaalu n'assaamu zaabu.

³¹ Awayingirirwa mu kifo awaayimirirwanga okwogera, waali wawaniriddwa emifuubeeto n'empagi ez'enzigi, omulyango nga gwa nsonda ttaano. ³² Ku nzigi zombi ez'emiti egy'emizeeyituuni n'akubako ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse, bakerubi n'enkindu n'abisiiga zaabu. ³³ Mu ngeri y'emu n'akola omulyango oguyingira mu kisenge ekinene ddala, n'ateekawo emifuubeeto egy'emizeeyituuni, omulyango nga gwa nsonda nnya. ³⁴ N'akola n'enzigi bbiri za miberosi, buli luggi nga lulina embaawo bbiri ezakyukiranga mu myango. ³⁵ Ku zo n'ayolako ebifaananyi ebya bakerubi, n'enkindu n'ebimuli ebyanjulukuse, n'abisiiga zaabu ensanuuse.

³⁶ N'azimba oluggya olw'omunda n'embu ssatu ez'amayinja amateme obulungi, n'olubu olw'emiti egy'emivule.

³⁷ Awo mu mwaka ogwokuna, mu mwezi Zivu omusingi gwa yeekaalu ya MUKAMA ne gumalirizibwa. ³⁸ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu mu mwezi Buli*, gwe mwezi ogw'omunaana, ebitundu byonna ebya yeekaalu ne bimalirizibwa ng'ebigero byabyo bwe byali. Yamala emyaka musanvu ng'agizimba.

---

* **6:38** Buli Omwezi gwa Buli gwa munaana ku kalenda y'Ekiyudaaya; ku kalenda eya bulijjo gwe gwa Okitobba oba Kafuumuulampawu

7

Sulemaani Azimba Olubiri lwe

¹ Sulemaani kyamutwalira ebbanga ly a myaka kkumi n'esatu okuzimba olubiri lwe. ² N'azimba olubiri nga luli ng'Ekipira kya Lebanooni*, obuwanyu mita amakumi ana mu mukaaga, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'obugulumivu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, nga luwaniriddwa ku mpagi nnya ez'emivule.

³ Ne luserekebwa n'emivule ku mikiikiro amakumi ana mu etaano, buli lunyiriri nga lulimu kkumi na ttaano. ⁴ Waaliwo amadirisa agaateekebwa mu nnyiriri ssatu, buli limu nga litunuulidde linnaalyo. ⁵ Buli mulyango gwalina omwango nga gwa nsonda nnya, era nga gitunuuliraganye mu nnyiriri ssatu.

⁶ N'azimba ekisenge ekinene eky'empagi obuwanyu mita amakumi abiri mu ssatu n'obugazi mita kkumi na ssatu n'ekitundu. Mu maaso gaakyo waaliwo ekisasi, ekyali kiwaniriddwa empagi ez'emiti.

⁷ Yazimba n'ekisenge ekinene omwali entebe ey'obwakabaka, nga kye kisenge mwe yasaliranga emisango, era nga kyonna ky'ateekewamu emivule okuva wansi okutuuka waggulu. ⁸ Olubiri lwe yali agenda okubeeramu olwali emanju w'ekisenge ekinene lwali lukifaanana. N'azimbira ne muwala wa Falaawo, gwe yali awasizza, olulufaanana.

---

* ^{7:2} Olubiri lwa Sulemaani lwayitibwa Ekipira kya Lebanooni olw'empagi z'emivule ezaali zizimbiddwamu nga zitegekeddwaa ng'emiti egisangibwa mu kibira. Emivule gyavanga Lebanooni

⁹ Okuva ku musingi okutuuka waggulu, ebizimbe ebyo byonna n'oluggya olunene, byazimbibwa n'amayinja agaagerebwa ne gasalibwa n'emisumeeeno, mu bigera byago. ¹⁰ Omusingi gw'azimbibwa n'amayinja amanene amalungi, agamu ng'obuwanyu genkana mita nnya n'ekitundu n'amalala ng'obuwanyu genkana mita ssatu n'obutundu mukaaga. ¹¹ Waggulu okumpi n'akasolya waaliyo amayinja ag'omuwendo omungi, agatemebwa nga bwe gaagerebwa, n'emiti egy'emivule. ¹² Oluggya olunene lwali lwetooloddwa bbugwe ow'embu ssatu ez'amayinja amateme, n'olubu olumu nga lwa miti egy'emivule, ng'ekisasi eky'omu maaso n'oluggya olw'omunda olwa yeekaalu bwe byali bizimbiddwa.

Ebintu bya Yeekaalu

¹³ Kabaka Sulemaani n'atumya Kiramu ow'e Ttuulo, eyali mutabani wa nnamwandumu ow'omu kika kya Nafutaali. ¹⁴ Kitaawe yali musajja w'e Ttuulo nga muweesi wa bikomo. Kiramu yali musajja mugezi, mumanyirivu nnyo era ng'ategeera emirimu egy'ebiyebikomo egya buli ngeri. N'agenda eri Kabaka Sulemaani, n'akola emirimu gyonna egya muweebwa. ¹⁵ Kiramu n'akola empagi bbiri ez'ekikomo, buli emu obuwanyu mita munaana n'akatundu kamu, n'okwetooloola buli emu mita ttaano n'obutundu buna. ¹⁶ Waggulu wa buli mpagi n'assaako ebitikkiro ebyalina ebitimba eby'omulimu ogw'ekikomo, n'emigo eg'yomulimu ogw'emikuufu egyalukibwa.

¹⁷ N'akola empagi zombi n'ebitikkiro byakwo nga zitimbindwa buli emu ng'erina ebiruke ng'amalanga ag'amakomamawanga, musanvu. ¹⁸ Ebitikkiro ebyali ku mpagi ez'olubalaza zakolebwa ng'amalanga ag'ebimuli eby'amakomamawanga. ¹⁹ Ebitikkiro eby'empagi byali ng'amalanga nga ziri mita emu n'obutundu munaana obugulumivu. ²⁰ Ku buli nkufira ey'empagi kwaliko ekifaanana ng'ebakuli okuliraana n'omulimu ogufaanana ng'ekintu ekiruke, era waaliwo amakomamawanga ebikumi bibiri mu mbu okwetooloola ebitikkiro ebyo. ²¹ N'akola empagi bbiri ku lubalaza lwa yeekaalu, emu n'agizimba ku luuyi olw'obukiikaddyo n'agituumma Yakini, n'eyokubiri n'agizimba ku luuyi olw'obukiikakkono n'agituumma Bowaazi. ²² Ebitikkiro byabyo byakolebwako ebimuli eby'amalanga, era bwe gutyo omulimu ogw'okuzimba empagi ne guggwa.

²³ N'akola ttanka[†] ennene ey'ekikomo ekisaanuuse, nga neekulungirivu ng'eri mita nnya n'ekitundu okuva ku mugo okutuuka ku mugo, ne mita bbiri n'obutundu busatu obugulumivu. Obwekulungirivu bwali mita kkumi na ssatu n'ekitundu. ²⁴ Wansi w'omugo gwayo kwaliko entaabwa okugyetooloola, kkumi buli butundu busatu obwa mita, era nga ziri embu bbiri, ezasaanuusibwa nayo.

[†] **7:23** Bakabona baanaabanga engalo n'ebigere nga bakozesa amazzi agali mu ttanka ennene ey'ekikomo ekisaanuuse, bwe baabanga tebannawaayo biweebwayo ebyokebwa (Kuv 30:17-21)

²⁵ Ettanka ennene yatuulanga ku bifaananyi by'ente ennume kkumi na bbiri, esatu nga zitunudde mu bukiakkono, n'endala essatu nga zitunudde ebugwanjuba, n'endala essatu nga zitunudde mu bukiakkaddyo, n'endala essatu nga zitunudde ebuvanjuba, era ng'ebitundu byabyo eby'emabega nga bitunuuliraganye mu masekkati gaayo. ²⁶ Obugazi bwayo yali oluta lumu, n'omugo gwayo gwakolebwa ng'omugo gw'ekibya, ng'ekimuli ky'amalanga. Yajjulanga lita emitwalo ena mu enkumi nnya.

²⁷ N'akola n'ebitebe ebiseetulwa, mu bikomo buli kimu obuwantu bwakyo mita emu n'obutundu munaana, n'obugazi bwe bumu, ate obugulumivu mita emu n'obutundu busatu. ²⁸ Ebitebe ebyo by'akolebwa bwe biti: byalina enkulukumbi mu myango gyabyo. ²⁹ Ku nkulukumbi wakati mu myango mwalimu ebifaananyi bya bakerubi n'ebi'empologoma, n'ebi'ente ennume; kwaliko n'ebintu ebireebeeta ebyakolebwa n'emikono. ³⁰ Buli kitebe ky'alina nnamuziga nnya ez'ebikomo, n'entobo za nnamuziga nga za bikomo, era nga buli kimu kirina ebensani ewaniriddwa mu nsonda nnya n'emisituliro egyasaanuusibwa, nga ku buli musituliro kuliko ebireebeeta. ³¹ Ekitebe ekimu kyalina akamwa akalina omwango omwekulungirivu ogwali kitundu kya mita mu kukka. Akamwa kaagwo kaali keekulungirivu n'omulimu ogwa wansi kwe kyaterezebwanga, nga gwa butundu musanvu obwa mita mu kukka. Ku kamwa kaagwo kwaliko enjola, n'enkulumbi zaakyo

nga si nnekulungirivu naye ng'enjuyi zonna zenkanankana. ³² Nnamuziga ennya zaali wansi w'enkulumbi; n'emisingi gya nnamuziga gyaligikomereeddwa ku kitebe. Okusala mu bukiika bwa nnamuziga emu bwali obutundu musanvu obwa mita. ³³ Nnamuziga zaakolebwa nga nnamuziga ez'amagaali, era kwaliko emisingi, n'empanka, n'empagi, n'emisumaali nga byonna by'akolebwa mu kyuma ekisaanuuuse.

³⁴ Kwaliko emisituliro ena ku nsonda ennya eza buli kitebe era gyonna nga gya kika kyekimu n'ekitebe. ³⁵ Ku ntikko eya buli kitebe kwaliko engeri ey'ekikoba ekyekulungirivu; okukka kwakyo obutundu bubiri obwa mita, n'embiriizi zaakyo n'enkulukumbi ebyagwaniriranga, byakwatagananga ku ntikko. ³⁶ Ku biwanirira ne ku nkulukumbi, Kiramu yakolako ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'eb'y empologoma, n'eb'y enkindu mu buli kifo omwali ebbanga, era n'ayolako ebimuli ok-wetooloola. ³⁷ Bw'atyo bwe yakola ebitebe ekkumi. Byonna yabikola mu kyuma ekisaanuuuse kyekimu, era n'abikola byonna nga bya kigero kyekimu, n'okufaanana nga bifaanana.

³⁸ N'alyoka akola amabensani kkumi, nga ga kikomo, buli emu ng'egyamu lita lunaana mu kinaana, era buli emu nga yenkana mita emu ne desimoolo munaana obugazi, ate buli bensani ng'etuula ku kitebe kyayo. ³⁹ N'addira ebitebe bitaano ku byo n'abiteeka ku luuyi olw'obukiikkaddyo obwa yeekaalu, n'ebitaano ebirala ku luuyi olw'obukiikkono; n'ateeka Ennyanja ku

luuyi olw'obukiikaddyo obw'ebuvanjuba obwa yeekaalu. ⁴⁰ N'akola n'ensuwa, n'amabensani, n'ebijiiko, n'amabensani ag'okumansira.

Bw'atyo Kiramu n'amaliriza omulimu gwa yeekaalu ya MUKAMA gwonna gwe yakolera Kabaka Sulemaani.

- ⁴¹ Empagi ebbiri zombi;
ebitikkiro byombi eby'ebibya ebyayolebwa
waggulu ku mpagi;
embu ebbiri ez'ebitimbe ebyali ku bitikkiro
byombi eby'empagi;
- ⁴² n'ebitone ebikumi ebina
eby'amakomamawanga ebyali mu mbu
ebbiri, ebyali bibikka ku nkufiira ez'empagi;
- ⁴³ ebitebe ekkumi n'amabensani gaakwo
agaabituulangako kkumi;
- ⁴⁴ ettanka ennene n'ebifaananyi eby'ente
ennume ekkumi n'ebbiri ebyali wansi
w'ettanka ennene;
- ⁴⁵ n'ensuwa, n'ebisena, n'amabensani aga-
mansira.

Ebantu byonna Kulamu bye yakolera Kabaka Sulemaani ku lwa yeekaalu ya MUKAMA byali bya bikomo bizigule. ⁴⁶ Kabaka yalagira babisaanuuusize mu lusenyi lwa Yoludaani awali ettaka ery'ebbumba wakati w'e Sukkosi n'e Zalesani. ⁴⁷ Sulemaani teyapima bintu ebyo byonna, kubanga byali biyitiridde obungi; era tewali yapima buzito obw'ekikomo ebantu mwe byakolebwa.

48 Awo Sulemaani n'akozesa n'ebintu ebirala byonna ebyateekebwa mu yeekaalu ya MUKAMA:

ekyoto ekya zaabu;
emmeeza eya zaabu okwaberanga emigaati
egy'okulaga;

49 ebikondo by'ettaala‡ ebya zaabu
ennongoose, bitaano ku luuyi olwa ddyo
n'ebitaano ku luuyi olwa kkono, byonna
awamu kkumi, mu kifo awaayimirirwanga
okwogera;
obusumbi bw'ebimuli; ettabaaza ne makansi
nga bya zaabu;

50 bbensani, ne makansi ezisala ebisirinza, ne
bbakuli ezifukirira, n'ebibya ne fulampeni,
nga bya zaabu ennongoose;
eminyolo gy'enzigi eg'yekisenge eky'omunda
ddala, kye Kifo Ekitukuvu Ennyo nga gya za-
abu, n'egy'enzigi ez'ekisenge ekinene ddala
ekya yeekaalu nga gya zaabu.

51 Omulimu gwonna Kabaka Sulemaani gwe
yakola ku yeekaalu ya MUKAMA bwe gwaggwa,
n'aleeta ebintu Dawudi kitaawe bye yayawuli-
rako MUKAMA, effeeza ne zaabu n'ebintu ebirala
byonna, n'abiteeka mu mawanika ga yeekaalu
ya MUKAMA.

8

---

‡ **7:49** Mu Weema ya MUKAMA mwalimu ekikondo ky'ettaala
kimu kyokka nga kirina amatabi musanvu, (Kuv 25:31-40; 26:35).
Mu kifo kyayo, Sulemaani yassaawo ebikondo kkumi eby'ettaala

*Essanduuko ya MUKAMA Ereetebwa mu
Yeekaalu*

¹ Awo Sulemaani n'ayita abakadde ba Isirayiri, n'abakulu b'ebika bona, n'abaami b'enneyumba za Isirayiri bona, okuggyga essanduuko ey'endagaano ya MUKAMA mu Sayuuni ekibuga kya Dawudi, okugireeta e Yerusaalemi. ² Bonna ne bakunjaanira ewa Kabaka Sulemaani ku mbaga mu mwezi ogwa Esanimu* gwe mwezi ogw'omusanvu.

³ Abakadde bona aba Isirayiri bwe baatuuka, bakabona ne basitula essanduuko, ⁴ ne bagireeta, ne baleeterako n'Eweema ey'Okukunjaanirangamu n'ebintu byonna ebitukuvu ebyalimu. ⁵ Bakabona n'Abaleevi ne babisitula, Kabaka Sulemaani n'abo abaali awamu naye, n'eggwanga lyonna erya Isirayiri eryali liri naye mu maaso g'essanduuko, ne bawaayo ebiweebwayo ebya ssaddaaka eby'endiga, n'ente, ebitaamanyibwa muwendo.

⁶ Bakabona ne bayingiza essanduuko ey'endagaano ya MUKAMA mu kifo kyayo, mu kisenge eky'omunda, mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, wansi w'ebiwaawaatiro bya bakerubi. ⁷ Ebiwaawaatiro bya bakerubi byali byanjuluze ku kifo essanduuko we yateekebwa, ne bibikka ku ssanduuko ne ku misituliro gyayo. ⁸ Emisituliro gino gyali miwanvu nnyo nga n'okulabika girabikira mu kifo ekitukuvu mu maaso g'ekisenge ekitukuvu ennyo, naye nga tegirabika okuva ebweru; era gikyaliyo ne leero.

---

* **8:2** Esanimu Omwezi gwa Esanimu ly'ebbanga wakati wa Sebutemba ne Okitobba.

⁹ Temwali kintu mu ssanduuko okuggyako ebipande ebibiri eby'amayinja Musa bye yateekamu e Kolebu, MUKAMA bwe yalagaana endagaano n'abaana ba Isirayiri, nga bavudde mu nsi y'e Misiri.

¹⁰ Awo bakabona bwe baava mu kifo ekitukuvu, ekire ne kibuna yeekaalu ya MUKAMA, ¹¹ bakabona n'okuyinza ne batayinza kuweereza olw'ekire, kubanga ekitiibwa kya MUKAMA kyali kibunye mu yeekaalu.

¹² Awo Sulemaani n'agamba nti, "MUKAMA yayogera nti anaabeeranga mu kire ekikutte.

¹³ Nkuzimbiddé yeekaalu ey'ekitiibwa, ekifo ky'onoobeerangamu emirembe gyonna."

¹⁴ Ekibiina kyonna ekya Isirayiri bwe kyali kiyimridde awo, kabaka n'abakyukira n'abasabira omukisa. ¹⁵ N'ayogera nti,

"MUKAMA yeebazibwe, Katonda wa Isirayiri, atuukirizza n'omukono gwe bye yasuubiza Dawudi kitange ne bye yayogerera mu ye.

¹⁶ Yayogera nti, 'Okuva ku lunaku lwe naggyirako abantu bange Isirayiri mu Misiri, seerobozanga kibuga na kimu mu bika byonna ebya Isirayiri okuzimbamu yeekaalu, naye neeroboza Dawudi okufuga abantu bange Isirayiri.'

¹⁷ "Era kyali mu mutima gwa Dawudi kitange okuzimbira erinnya lya MUKAMA, Katonda wa Isirayiri yeekaalu. ¹⁸ Naye MUKAMA n'agamba Dawudi kitange nti, 'Kubanga kyali mu mutima gwo okuzimbira erinnya lyange eyeekaalu, walowooza bulungi. ¹⁹ Naye si ggwe olinzimbira yeekaalu, mutabani wo

alikuzaalirwa, ow'omusaayi gwo yennyini, y'alizimbira erinnya lyange eyeekaalu.'

²⁰ "MUKAMA atuukirizza kye yasuubiza, ne nsikira Dawudi kitange, n'okutuula ne ntulua ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, nga MUKAMA bwe yasuubiza, era nzimbidde erinnya lya MUKAMA Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. ²¹ Ntaddewo ekifo ky'essanduuko, omuli endagaano ya MUKAMA gye yakola ne bajjajjaffe, ng'abaggya mu nsi y'e Misiri."

Okusaba kwa Sulemaani okw'Okuwaayo Yeekaalu eri MUKAMA

²² Awo Sulemaani n'ayimirira mu maaso g'ekyoto kya MUKAMA ekibiina kyonna ekyा Isirayiri nga kiraba, n'ayanjuluza emikono gye eri eggulu, ²³ n'ayogera nti,

"Ayi MUKAMA Katonda wa Isirayiri, tewali Katonda akufaanana mu ggulu waggulu oba wansi ku nsi, gwe akuuma endagaano yo ey'okwagala n'okuma n'abaddu bo abatambulira mu maaso go n'emitima gyabwe gyonna. ²⁴ Okuumye ekisuubizo kyo eri omuddu wo Dawudi kitange; wasuubiza n'akamwa ko era okituukirizza n'omukono gwo, nga bwe kiri leero.

²⁵ "Kaakano MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, otuukirize bye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, bwe wagamba nti, 'Abaana bo bwe banegenderezanga mu buli kye banaakolanga, ne batambuliranga mu maaso gange nga bw'okoze, wanaabangawo ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa

Isirayiri mu maaso gange.' ²⁶ Era kaakano, Ayi Katonda wa Isirayiri, ekigambo kyo kye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, okituuukirize.

²⁷ "Naye ddala Katonda anaabeeranga ku nsi? Laba, eggulu n'eggulu ly'eggulu terikumala, ne yeekaalu eno toyinza kugiyamu.

²⁸ Kaakano osseeyo omwoyo eri okusaba kw'omuddu wo n'okwegayirira kwe, Ayi MUKAMA Katonda wange. Owulire okukaaba n'okusaba omuddu wo kw'asaba mu maaso go leero. ²⁹ Amaaso go gatunuulirenga yeekaalu eno emisana n'ekiro, ekifo kino kye wayogerako nti, 'Erinnya lyange linaabeeranga omwo,' okuwulira okusaba kw'omuddu wo kw'asabira ekifo kino. ³⁰ Owulire okwegayirira kw'omuddu wo, n'okw'abantu bo Isirayiri, bwe banasabanga nga batunuulidde ekifo kino. Owulire okuva mu ggulu, ekifo gy'obeera, era bw'otuwulira, tukwegayiride otusonyiwe.

³¹ "Omuntu bw'anaasobyanga muliraanwa we, ne kimugwanira okulayira, n'ajja n'alayirira mu maaso g'ekyoto mu yeekaalu eno, ³² owulire okuva mu ggulu, era omukole nga bw'olaba. Osale omusango wakati wa baddu bo, era obonereze oyo omusango gwe gusinze nga bwe kimusaanidde. Olangirire nti atasobezza taliiko musango, ekyo kinaakakasa nti taliiko musango.

³³ "Abantu bo Isirayiri bwe banaawaangulib-wanga omulabe olw'ebibi byabwe, ne bakyuka ne badda gy'oli, ne baatula erinnya lyo, ne

basaba ne bakwegayirira mu yeekaalu muno,
³⁴ kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era osonyiwenga abantu bo Isirayiri olw'ebibi byabwe, era obakomyengawo mu nsi gye wawa bajjajaabwe.

³⁵ "Eggulu bwe linaggalwangawo ne wataba nkuba, olw'ebibi byabwe, era bwe banasabanga nga batunuulira ekifo kino ne baatula erinnya lyo ne bakyuka okuleka ekibi kyabwe, olw'okubabonereza, ³⁶ kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era obasonyiwenga ekibi ky'abaddu bo, abantu bo Isirayiri. Obayigirize ekkubo etuufu ery'okutambulirangamu, era otonnyese enkuba ku nsi gye wawa abantu bo ng'omugabo gwabwe.

³⁷ "Bwe wanaabangawo enjala mu nsi, oba kawumpuli, oba okugengewala oba bukuku, oba enzige, oba omulabe ng'abazingizza mu bibuga byabwe, endwadde yonna ne bweeneefaanangananga etya, ³⁸ omuntu yenna ku bantu bo bw'anaasabiranga ekintu kyonna, buli omu n'amanya endwadde ey'omu mutima gwe, era n'ayanjuluza emikono gye eri yeekaalu eno, kale owulirenga ng'oli mu ggulu, ekifo gy'obeera. ³⁹ Osonyiwenga era okolenga buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri, kubanga ggwe wekka ggwe omanyi, emitima gy'abantu bonna, ⁴⁰ balyoke bakutyenga ennaku zonna ze banaabeeranga mu nsi gye wawa bajjajjaffe.

⁴¹ "Ebikwata ku munnaggwanga atali wa mu bantu bo Isirayiri, naye ng'avudde mu nsi ey'ewala olw'erinnya lyo, ⁴² kubanga abantu

baliwulira erinnya lyo ekkulu n'omukono gwo ogw'amaanyi, bw'anajjanga n'asaba ng'atunuulidde yeekaalu eno; ⁴³ owulirenga ng'oli mu ggulu, ekifo gy'obeera, era okolenga buli kintu kyonna omunaggwanga oyo ky'anaakusabanga, abantu bona ab'omu nsi bamanye erinnya lyo era bakutyenga, ng'abantu bo Isirayiri bwe bakola, era bamanyenga nti Ennyumba eno gye nzimbye, etuumiddwa erinnya lyo.

⁴⁴ "Abantu bo bwe banaatabaalanga abalabe baabwe gy'onoobasindikanga ne basaba MUKAMA nga batunuulidde ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbiddie erinnya lyo, ⁴⁵ kale owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe ng'oli mu ggulu, otegeere ensonga zaabwe.

⁴⁶ "Bwe banaayonoonanga mu maaso go, kubanga tewali muntu atasobyanga, n'obasunguwalira n'obagabula eri omulabe, ne batwalibwa mu nsi eyeewala oba eyokumpi; ⁴⁷ era bwe banaakyusanga emitima gyabwe nga bali mu nsi gye baabatwala ne babasibira eyo, ne beenenya era ne bakwegayiririra mu nsi y'abo abaabatwala nga boogera nti, 'Twayonoona, twakola ebikyamu era ne tukola ekyejo;' ⁴⁸ bwe banaakuukyukiranga n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna mu nsi ey'abalabe baabwe abaabawamba, ne bakusaba nga batunuulidde ensi gye wawa bajjajjaabwe, ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbiddie erinnya lyo; ⁴⁹ kale

owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe ng'oli mu ggulu ekifo gy'oobeera, era otegeerenga ensonga yaabwe. ⁵⁰ Osonyiwenga abantu bo abakusobezza, era obasonyiwenga ebibi byabwe byonna, era abo abaabawangula babakwatirwe ekisa, ⁵¹ kubanga bantu bo era gwe mugabo gwo, be waggya mu Misiri, mu kyoto ekisaanuusa ekyuma.

⁵² “Ontunuulize amaaso ag'ekisa olabe okwegayirira kw'abantu bo Isirayiri, era obawulirenga buli lwe banaakukaabiriranga.

⁵³ Ayi MUKAMA Ayinzabyonna gwe walonda abantu bo mu mawanga gonna ag'omu nsi okuba ababo, nga bwe wayogerera mu muddu wo Musa, bwe waggya bajjajjaffe mu Misiri.”

⁵⁴ Awo Sulemaani bwe yamala okusaba n'okwegayiririra abantu eri MUKAMA, n'asituka okuva we yali afukamidde ng'emikono gye ajanjuluza eri eggulu, mu maaso g'ekyoto kya MUKAMA. ⁵⁵ N'ayimirira n'asabira ekibiina kyonna ekya Isirayiri omukisa mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti,

⁵⁶ “MUKAMA yeebazibwe awadde abantu be Isirayiri okuwummula nga bwe yasuubiza. Tewali kigambo na kimu ekitatuukiridde ku ebyo ebirungi bye yasuubiza omuddu we Musa. ⁵⁷ MUKAMA Katonda waffe abeere wamu naffe nga bwe yali ne bajjajjaffe, era aleme okutuleka wadde okutwabulira. ⁵⁸ Akyuse emitima gyaffe tudde gyali, okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okukwatanga ebiragiro bye, n'amateeka ge, n'ebigambo bye n'emisango gye bye yawa bajjajjaffe.

⁵⁹ N'ebigambo byange bino bye nsabye mu maaso ga MUKAMA, bibeerenga kumpi ne MUKAMA Katonda waffe emisana n'ekiro, alyoke awanirire ensonga y'abantu be Isirayiri, ng'ebiyetaago ebya buli lunaku, ⁶⁰ abantu bona ab'oku nsi bategeere nga MUKAMA ye Katonda era tewali mulala. ⁶¹ Naye emitima gyammwe giteekwa okunywerera ku MUKAMA Katonda waffe, nga mutambulira mu mateeka ge, n'okugondera ebiragiro bye, nga bwe mukola leero."

Okuwonga kwa Yeekaalu

⁶² Awo Kabaka ne Isirayiri yonna ne bawaayo ssaddaaka mu maaso ga MUKAMA. ⁶³ Sulemaani yawaayo ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe eri MUKAMA, era bino bye yawaayo: ente emitwalo ebiri, n'endiga n'embuzi emitwalo kkumi n'ebiri. Bwe batyo Kabaka n'Abayisirayiri bona ne bawonga yeekaalu ya MUKAMA.

⁶⁴ Ku lunaku olwo Kabaka kwe yatukuliza oluggya olwa wakati mu maaso ga yeekaalu ya MUKAMA, era eyo n'aaweerayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'eb'y'obutta, n'amasavu g'ebiweebwayo olw'emirembe, kubanga ekyoto eky'ekikomo mu maaso ga MUKAMA kyalil kitono nnyo okugyaako ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'amasavu g'ebiweebwayo olw'emirembe.

⁶⁵ Sulemaani ne Isirayiri yonna wamu naye, ne batuukiriza embaga eyo mu biro ebyo, ekibiina ekinene ddala mu maaso ga MUKAMA Katonda

waffe, nga beegatiddwako abantu abaava ku mulyango gwa Kamasi n'abaava ku mukutu gw'e Misiri, okumala ennaku kkumi na nnya.⁶⁶ Ku lunaku olwaddirira abantu ne basabira Kabaka omukisa, n'abasiibula ne baddayo ewaabwe nga basanyuka era nga bajaguza mu mutima olw'ebirungi byonna MUKAMA bye yali akoledde Dawudi omuddu we n'abantu be Isirayiri.

9

MUKAMA Alabikira Sulemaani

¹ Awo Sulemaani bwe yamala okuzimba yeekaalu ya MUKAMA n'olubiri lwe, n'okuzimba ebyo byonna bye yasiima,² MUKAMA n'amulabikira omulundi ogwokubiri, nga bwe yamulabikira e Gibyoni.³ MUKAMA n'amugamba nti,

“Mpulidde okusaba n'okwegayirira kw'owaddeyo gye ndi; ntukuzizza yeekaalu eno gy'ozimbye, n'erinnya lyange, emirembe gyonna. Amaaso gange n'omutima gwange binaabeeranga omwo.

⁴ “Naawe bw'onootambuliranga mu maaso gange n'omutima ogw'amazima n'obugolokofu, nga Dawudi kitaawo bwe yakola, era n'okolanga bye nkulagira byonna, n'okwatanga amateeka gange,⁵ nnaanyweza entebe yo ey'obwakabaka mu Isirayiri emirembe gyonna, nga bwe nasuubiza Dawudi kitaawo bwe n'ayogera nti, ‘Tolirema kuba na musajja ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri.’

⁶ “Naye ggwe oba batabani bo bwe munanjeemeranga ne mutakwatanga biragiro byange n’amateeka ge mbawadde, ne mutanula okuweereza bakatonda abalala, ⁷ kale ndiggya ku Isirayiri ensi gye mbawadde era ne yeekalu gye ntukuzizza n’erinnya lyange ndigireka. Olwo Isirayiri erifuuka eky’okunyoomoolwa n’ekyokusekererwa mu mawanga gonna. ⁸ Newaakubadde nga yeekalu eno eyatiikirira kaakano, buli anaayitangawo aneewunyanga n’anjoola ng’agamba nti, ‘Kiki ekireetedde MUKAMA okukola ekintu bwe kiti ku nsi eno ne ku yeekalu eno?’ ⁹ Abantu baliddamu nti, ‘Kubanga baava ku MUKAMA Katonda waabwe, eyaggya bajjajjaabwe mu Misiri, ne basembeza baktonda abalala, n’okubasinza ne babasinza era n’okubaweeresa ne babaweeresa. MUKAMA kyavudde ababonereza mu ngeri eyo.’”

Ebintu Ebirala Sulemaani bye Yakola

¹⁰ Ku nkomerero y’emyaka amakumi abiri, mu kiseera Sulemaani mwe yazimbira ebizimbe byombi, eyeekalu ya MUKAMA, n’olubiri lwe olw’obwakabaka, ¹¹ Kabaka Sulemaani yagabira Kiramu kabaka w’e Ttuulo ebibuga amakumi abiri, olw’emivule, n’emiberosi ne zaabu bye yaweereza Sulemaani. ¹² Naye Kiramu bwe yava e Ttuulo n’agenda okulambula ebibuga Sulemaani bye yamugabira, ne bitamusanyusa. ¹³ N’amubuuza nti, “Bino bibuga bya ngeri ki by’ompadde muganda wange?” N’abituumma erinnya Kabuli, era bwe biyitibwa n’okutuusa

olunaku lwa leero. ¹⁴ Kiramu yali aweerezza kabaka ttani nnyi eza zaabu.

¹⁵ Kabaka Sulemaani mu buyinza bwe n'amaanyi ge, yakuŋjaanya abasajja ab'amaanyi bangi okuzimba yeekaalu ya MUKAMA, n'olubiri lwe, n'obusenge obuwagika bbugwe wa Yerusaalemi, n'ebibuga ebya Kazoli, ne Megiddo ne Gezeri. ¹⁶ Falaawo, ye kabaka w'e Misiri yali atabadde, n'okuwamba n'awamba Gezeri, n'akireka ng'akkumyeko omuliro, ng'asse Abakanani abaakibeerangamu. Ekifo ekyo n'akigabira muwala we, muka Sulemaani ng'ekirabo ku mbaga yaabwe. ¹⁷ Awo Sulemaani n'akizimba buggy;a; n'azimba ne Besukolooni ekya wansi, ¹⁸ Baalasi ne Tamali mu ddungu, ¹⁹ n'ebibuga eby'amawanika, n'omwakuumirwanga amagaali, n'abeebagala embalaasi ze, ne byonna bye yayagala okuzimba mu Yerusaalemi, ne mu Lebanooni ne mu bitundu byonna bye yafuganga.

²⁰ Abantu bona abaaSigalawo ku Bamoli, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi, abataali Bayisirayiri, ²¹ Abayisirayiri be bataay-inza kuzikiririza ddala, Sulemaani n'abafuula baddu, n'okutuusa leero. ²² Naye teyafuula Muyisirayiri n'omu muddu, wabula bo baali nga balwanyi be, na bakungu be, na baami be, na baduumizi b'amagaali na beebagazi ba mbalaasi ze. ²³ Era be baali nga abakungu abaavunaanyizibwanga emirimu gye gyonna, era abo bona abaaavunaanyizibwanga emirimu egyo, awamu nga bawera abakungu ebikumi bitaano mu ataano.

²⁴ Awo muwala wa Falaawo bwe yava mu kibuga kya Dawudi n'agenda mu lubiri Sulemaani lwe yamuzimbira, Sulemaani n'azimba obusenge obuwagika bbugwe.

²⁵ Sulemaani yawangayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo eby'emirembe ku kyoto kye yazimbira MUKAMA, emirundi esatu* mu mwaka, ng'ayotereza obubaane mu maaso ga MUKAMA, ng'atuukiriza obulombolombo bwa yeekaalu.

²⁶ Kabaka Sulemaani yazimba n'ebyombo mu Eziyonigeba[†] okuliraana Erosi mu Edomu, ku lubalama lw'ennyanja Emyufu. ²⁷ Kiramu n'aweereza abasajja be abalunyanja okukoleranga awamu n'aba Sulemaani. ²⁸ Ne baseeyeeya okutuuka mu Ofiri‡, ne baleeta ttani kkumi na nnya eza zaabu eri Sulemaani.

10

Okukyala kwa Kabaka Omukazi ow'e Seeba

¹ Awo kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yawulira ettutumo lya Sulemaani n'okwagala kwe yalina eri MUKAMA, n'ajja amugezese n'ebibuuzo ebizibu. ² Yatuukaa

---

* ^{9:25} Emirundi esatu mu mwaka, z'embaga ssatu enkulu: Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse, n'Embaga eya Wiiki, n'Embaga ey'Ensiisira (Kuv 23:14-17; Ma 16:16; 2By 8:13) † ^{9:26} Eziyonigeba Sulemaani bwe yawamba omwalo gw'omu Eziyonigeba, ekyali mu Edomu, kyamusobozesa okusuubuliranga ku Nnyanja Emyufu ne ku Guyanja ogunene ogwa Buyindi ‡ ^{9:28} Ofiri Bangi bagamba Ofiri kyali kibuga ku myalo gya Buwalabu oba ku mwalo gwa Somaliya, oba Buyindi oba Zimbabwe. Tekimanyiddwa bulungi.

mu Yerusaalemi, n'ekibiina ky'abantu ekinene ennyo, n'enjamira ezaali zeetisse ebyakaloosa, ne zaabu ennyingi ennyo, n'amayinja ag'omuwendo. Yanyumya ne Sulemaani ku ebyo byonna ebyali ku mutima gwe.³ Awo Sulemaani n'addamu ebibuuozo byonna, era tewaali na kimu ku byo ekyamuzibuwalira.⁴ Kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yalaba amagezi ga Sulemaani ago gonna, n'olubiri lwe yazimba,⁵ n'emmere eyagabulwanga ku mmeeza ye, n'engeri abakungu be gye baatuuzibwangamu, n'ennyambala y'abaddu be, n'abasenero be, n'ebiweebwayo ebyokebwa bye yawangayo mu yeekaalu ya MUKAMA, ne yeewunya nnyo.

⁶ N'amugamba nti, "Bye nawulira nga ndi mu nsi yange, ku ebyo by'okoze n'amagezi go, bya mazima.⁷ Sakkiriza bigambo ebyo okutuusa lwe neesitukira ne nzija neerabireko n'agange. Kya mazima ddala nabulirwako kitundu butundu kyokka; kubanga amagezi go, n'obugagga bwo bisinga ku ebyo bye nawulira.⁸ Abasajja bo nga beesiimye! N'abakungu abayimirira mu maaso go ne bawulira ebigambo eby'amagezi nga beesiimye!⁹ Yeebazibwe MUKAMA Kattonda wo akusanyukira era akutadde ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri. Olw'okwagala kwa MUKAMA okutaggwaawo, akufudde kabaka, okukuma obwenkanya n'obutuukirivu."

¹⁰ N'agabira kabaka ttani nnya eza zaabu, n'ebiyakaloosa bingi nnyo nnyini, n'amayinja ag'omuwendo. Tewaaleetebwa nate byakaloosa byenkana awo obungi ng'ebyo kabaka omukazi ow'e Seeba bye yawa Sulemaani.

¹¹ (Emmeeri za Kiramu zaaleetanga zaabu okuva e Ofiri, n'emitogo mingi, era n'amayinja ag'omuwendo. ¹² Kabaka yakozesa emitogo okukola empagi za yeekaalu ya MUKAMA Katonda n'ez'olubiri lw'obwakabaka, n'okukola ennanga, n'entongooli z'abayimbi. Tewalabikanga mitoogo mingi bwe gityo n'okutuusa ku lunaku lwa leero.)

¹³ Awo kabaka Sulemaani n'awa kabaka omukazi ow'e Seeba byonna bye yayagala ne bye yasaba, obutassaako ebyo Sulemaani bye yamuwa okuva ku byobugagga bw'obwakabaka bwe. Oluvannyuma kabaka omukazi ow'e Seeba n'addayo mu nsi ye n'ekibiina ky'abantu be, be yajja nabo.

Obugagga bwa Sulemaani

¹⁴ Obuzito obwa zaabu obwaleetebwanga eri Sulemaani buli mwaka bwali ttani amakumi abiri mu ssatu, ¹⁵ nga tobaldideeko musolo og-wawebwangayo abasuubuzi n'ab'ebiyamaguzi, ate era n'ogwasoloozebwanga okuva ku bak-abaka Abawalabu bona ne bagavana.

¹⁶ Kabaka Sulemaani yaweesa engabo ennene ebikumi bibiri mu zaabu, buli ngabo ng'erimu kilo ssatu n'ekitundu eza zaabu. ¹⁷ Yakola n'engabo entono ebikumi bisatu, nga nazo za zaabu, buli ngabo nga ya kilo emu n'ekitundu eza zaabu. Ezo zonna kabaka yaziterekanga mu lubiri olwazimbibwa mu miti egyava mu kibira kya Lebanooni.

¹⁸ Awo kabaka n'akola entebe ey'obwakabaka ennene ddala nga ya masanga n'agibikkako zaabu ennongoose. ¹⁹ Entebe ey'obwakabaka

yalina amadaala mukaaga, waggulu waayo aweesigamwa nga weekulungirivu. Eruuyi n'eruuyi w'entebe waaliyo empologoma nga ziylimiridde ku mabbali g'emikono. ²⁰ Empologoma kkumi na bbiri zaali ku madaala mukaaga, eruuyi mukaaga n'eruuyi mukaaga. Tewali ntebe ndala yonna ey'obwakabaka eyali ekoeddwa eri ng'eyo mu bwakabaka obulala bwonna mu biseera ebyo. ²¹ Ebikompe byonna ebya kabaka Sulemaani byali bya zaabu, ne byonna ebyali mu lubiri lwe olwakolebwa mu kibira kya Lebanooni. Tewali kyakolebwa mu ffeeza, kubanga ffeeza teyali ya muwendo nnyo mu biro ebyo. ²² Kabaka yalina ebyombo ebya maguzi ku nnyanja ebyakozesebwanga awamu n'eba Kiramu, ebyaleetanga zaabu, ne ffeeza, n'amasanga, n'enkobe n'enkima eza buli ngeri omulundi gumu mu buli myaka esatu.

²³ Kabaka Sulemaani yalina obugagga bungi nnyo nnyini, n'amagezi mangi nnyo okusinga bakabaka abalala bona ku nsi. ²⁴ Ensi yonna yanoonyanga era yeesunganga okulaba ku Sulemaani n'okuwuliriza amagezi, Katonda ge yamuwa. ²⁵ Buli mwaka, buli omu eyajjanga okumukyalira, yamuleeteranga ekirabo, oluusi yabeeranga zaabu ne ffeeza, oluusi ngoye, oluusi byakulwanyisa, oluusi byakaloosa, oluusi mbalaasi n'ennyumbu.

²⁶ Sulemaani yakunjaanya embalaasi n'amagaali, era yalina amagaali lukumi mu bina, n'abeebagazi b'embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, be yakuumiranga

mu bibuga omwakuumirwanga amagaali, ne mu Yerusaalemi okumpi naye. ²⁷ Kabaka n'afuula ffeeza okuba ng'amayinja aga bulijjo mu Yerusaalemi, n'emivule n'agifuula okuba ng'emisukamooli egiri mu biwonvu olw'obungi bwagyo. ²⁸ Embalaasi za Sulemaani zaagulibwanga mu Misiri. ²⁹ Eggaali zaagulibwanga kilo musanvu eza ffeeza, na buli mbalaasi ng'egulibwa kilo emu n'ekitundu eza ffeeza mu Misiri. Ate era baazitzunzanga ne bakabaka ab'Abakiiti ne bakabaka ab'e Busuuli.

11

Abakazi ba Sulemaani

¹ Kabaka Sulemaani yayagala abakazi bannaggwanga bangi: Abamowaabu, n'Abamoni, n'Abayedomu, n'Abasidoni, n'Abakiiti, ng'okwo kw'ogasse muwala wa Falaawo, ² nga bava mu mawanga MUKAMA ge yayogerako ng'alabula Abayisirayiri nti, "Temufumbiriganwanga nabo kubanga tebalirema kukyusa mitima gyammwe okugoberera bakatonda baabwe." Naye omutima gwa Sulemaani ne guwugulwa, era naabagala. ³ Sulemaani yalina abakyala lusanvu abambejja, n'abakazi abalala ebikumi bisatu, era abo bonna ne bamuwabya. ⁴ Mu bisera bya Sulemaani eby'obukadde, bakyala be ne basendasenda omutima gwe okugoberera baka tonda abalala. ⁵ N'atanula okusinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Mirukomu katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. ⁶ Sulemaani n'akola ebitaali bya butuukirivu mu maaso

ga MUKAMA n'atagobererera ddala MUKAMA, n'atakola nga Dawudi kitaawe bwe yakola.

⁷ Sulemaani n'azimba ebifo ebigulumivu ku kasozi* akali ebuvanjuba w'e Yerusaalemi, ng'abizimbira Kemosi katonda ow'omuzizo ow'Abamowaabu, ne Moleki katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. ⁸ Bakyala be bonna bannamawanga, abaayoterezanga obubaane eri bakatonda baabwe, nabo n'abakolera bw'atyo. ⁹ MUKAMA n'asunguwalira Sulemaani kubanga omutima gwe gwava ku MUKAMA Katonda wa Isirayiri, eyamulabikira emirundi ebiri. ¹⁰ Newaakubadde nga MUKAMA yali alabudde Sulemaani obutagoberera bakatonda abalala, Sulemaani teyagondera kiragiro kya MUKAMA. ¹¹ MUKAMA kyeyava agamba Sulemaani nti, "Olw'empisa zo, n'obutakuuma ndagaano yange newaakubadde okugondera amateeka gange ge nakulagira, ndikuggyako obwakabaka, ne mbuwa omu ku baddu bo. ¹² Naye olwa Dawudi kitaawo, ekyo sirikikola mu biro byo, ndikikola, mutabani wo atandisse okufuga. ¹³ Ate era sirimuggyako bwakabaka bwonna, naye ndimuwa ekika kimu ku lwa Dawudi omuddu wange, n'olwa Yerusaalemi, kye neerondera."

Abalabe ba Sulemaani

¹⁴ Awo MUKAMA n'ayimusiza Sulemaani omulabe erinnya lye Kadadi Omwedolu, ow'olulyo olulangira mu Edolu. ¹⁵ Emabegako Dawudi

---

* ^{11:7} Akasozi akali ebuvanjuba w'e Yerusaalemi lwe lusozi lw'Emizeeyituuni, oluyitibwa Olusozi olw'Obwonoonefu (2Bk 23:13)

bwe yali alwana ne Edomu, Yowaabu omuduumizi w'eggye eyali agenze okuziika Abayisirayiri abaali battiddwa, yasigalayo n'atta abasajja bona mu Edomu. ¹⁶ Yowaabu n'Abayisirayiri bona be yagenda nabo ne babeera eyo okumala emyezi mukaaga, okutuusa lwe baasaanyaawo abasajja bona mu Edomu. ¹⁷ Naye Kadadi, ng'akyali mulenzi, yadukira e Misiri n'abakungu abamu Abayedomu abaweerezanga kitaawe. ¹⁸ Ne bagolokoka okuva mu Midiyaani okugenda e Palani. Ne bafuna abasajja okuva mu Palani, ne bagenda e Misiri, ewa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, eyamuwa ennyumba ne ttaka, era n'amuwanga n'emmere ey'okulya.

¹⁹ Awo Kadadi n'alaba ekisa mu maaso ga Falaawo n'okumuwa n'amuwa mulamu we, muganda wa Tapenesi kaddulubaale, okumufumbirwa. ²⁰ Muganda wa Tapenesi n'azaalira Kadadi omwana wabulenzi n'amutuumma Genubasi, era Tapenesi n'amutwala mu lubiri okumulabirira. Genubasi n'akulira eyo wamu n'abaana ba Falaawo.

²¹ Kadadi bwe yali mu Misiri, n'awulira nti Dawudi yeebakira wamu ne bajjajjaabe era nga ne Yowaabu omuduumizi w'eggye yafa, n'agamba Falaawo nti, "Ka nzireyo ewaffe mu nsi yange."

²² Falaawo n'amubuuza nti, "Kiki ky'otofunye wano, ekikwagaza okuddayo mu nsi yo?" Kadadi n'amuddamu nti, "Tewali, naye nzikiriza ηnjende."

²³ Katonda n'ayimusiza Sulemaani, omulabe omulala, erinnya lye Lezoni mutabani wa Eriyada, eyali adduse ku mukama we Kadadezeri kabaka w'e Zoba. ²⁴ Dawudi bwe yatta eggye ly'e Zoba, Lezoni n'akuŋŋanya abasajja abajeemu n'afuuka mukulu waabwe, n'addukira e Ddamasiko, n'akiwamba, n'abeera eyo nga gy'afugira. ²⁵ Yali mulabe wa Isirayiri ennaku zonna ez'obulamu bwa Sulemaani, ng'okwo kw'otadde emitawaana Kadadi gye yaleetera Isirayiri. Lezoni n'addukira mu Alamu, era n'abeera mulabe wa Isirayiri omuzibu ennyo.

Yerobowaamu Ajeemera Sulemaani

²⁶ Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Omwefulayimu ow'e Zereda, nnyina nga ye nnamwandum wa Zeruwa, ate nga y'omu ku bakungu ba Sulemaani, n'ajeemera kabaka. ²⁷ Eno y'engeri gye yajeemeramu kabaka: Sulemaani yali azimbye obusenge obuwagika, ng'azibye ebituli ebyali mu bbugwe ow'ekibuga kya Dawudi kitaawe. ²⁸ Yerobowaamu yali musajja mwesimbu, era Sulemaani bwe yalaba omulimu gwe omulungi, n'amusiima n'amufuula omukulu w'emirimu gyonna eg'yamaanyi mu nnyumba ya Yusufu. ²⁹ Awo mu biro ebyo Yerobowaamu bwe yali ng'ava mu Yerusaalemi, n'asisinkana Akiya nnabbi w'e Siiro ng'ayambadde ekyambalo ekiggya, baali bokka ku ttale. ³⁰ Akiya n'addirra ekyambalo kye n'akiyuzaamu ebitundu kkumi na bibiri. ³¹ N'agamba Yerobowaamu nti, "Weetwalire ebitundu kkumi, kubanga bw'atyo bw'ayogera

MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, 'Laba, njenda kuggya ku Sulemaani obwakabaka, nkuweeko ebika kkumi. ³² Naye olw'omuddu wange Dawudi n'ekibuga Yerusaalemi, kye neerondera mu bika byonna ebya Isirayiri, alisigazaako ekika kimu. ³³ Kino ndikikola kubanga banvuddeko ne basinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abamoni, ne batatambulira mu kkubo lyange, wadde okukola ebituufu mu maaso gange newaakubadde okugondera ebiragiro byange oba amateeka gange, nga Dawudi kitaawe wa Sulemaani bwe yakola.

³⁴ "Naye Sulemaani sirimuggyako bwakabaka bwonna, wabula ndimuleka nga y'afuga ennaku zonna ez'obulamu bwe olw'omuddu wange Dawudi, gwe nalonda era eyagondera amateeka n'ebiragiro byange. ³⁵ Ndiggya obwakabaka ku mutabani wa Sulemaani, ne nkuwa ebika kkumi. ³⁶ Ekika ekimu ndikiwa mutabani we, omuddu wange Dawudi abeerenga n'ettabaaza mu maaso gange mu Yerusaalemi, ekibuga kye neeroboza olw'erinya lyange. ³⁷ Wabula, ggwe ndikutwala, era olifuga wonna omutima gwo gye gulisiima, era olibeera kabaka wa Isirayiri. ³⁸ B'onoogonderanga byonna bye nkulagira n'otambuliranga mu makubo gange, era n'okolanga ebituufu mu maaso gange ng'okugonderanga ebiragiro n'amateeka gange, nga Dawudi omuddu wange bwe yakola, nnaabeeranga naawe. Ndikukolera ekika eky'enkalakkalira, nga kye nakolera Dawudi, era ndikuwa ne Isirayiri. ³⁹ Kyendiva nzikakkanya ezzadde lya Dawudi, naye si bbanga lyonna.'"

40 Sulemaani n'agezaako okutta Yerobowaamu, naye Yerobowaamu n'addukira e Misiri, ewa Sisaki[†] kabaka waayo, n'abeera eyo okutuusa Sulemaani bwe yafa.

Okufa kwa Sulemaani

41 Ebyo byonna ebyabaawo ku mulembe gwa Sulemaani, ne byonna bye yakola, n'amagezi ge yalaga, byawandiikibwa mu bitabo eby'ebyaaya ebya Sulemaani. **42** Sulemaani yafuga Isirayiri yonna ng'ali mu Yerusaalemi okumala emyaka amakumi ana. **43** N'afa n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi kitaawe. Awo Lekobowaamu mutabani we n'amusikira.

12

Isirayiri Bajeemera Lekobowaamu

1 Lekobowaamu n'alaga e Sekemu, Abayisirayiri bonna gye baali bakunjaanidde okumufula kabaka. **2** Yerobowaamu mutabani wa Nebati bwe yawulira ekyo, ng'ali e Misiri, gye yali yeewajangusirizza, n'akomawo. **3** Abantu ne batumira Yerobowaamu, ye n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ne bagenda ewa Lekobowaamu, ne bamugamba nti, **4** "Kitaawo yatuteekako ekikoligo ekizito, naye kaakano wewula ku mirimu emizibu ne ku kikoligo ekizito kye yatuteekako, naffe tunaakuweereza."

5 Lekobowaamu n'abaddamu nti, "Mumpe ebbanga lya nnaku ssatu, n'oluvannyuma nnaabaddamu." Abantu ne beetambulira.

[†] **11:40** Sisaki ye falaawo eyasooka mu kyasa ky'abafuzi ab'amakumi abiri mu ebiri mu Misiri (945–924 BC).

6 Awo kabaka Lekobowaamu n'agenda ne yeebuuza ku bakadde abaaweerezanga kitaawe Sulemaani, mu biseera bwe yali ng'akyali mulamu. N'ababuuza nti, "Mumpa magezi ki, ku nsonga abantu bano gye bansabye?"

7 Ne bamuddamu nti, "Leero bw'onoobeera omuwulize eri abantu bano ne weetoowaza, n'obawereza, era n'obaddamu n'eggonjebwa, kale banaabeeranga baweereza bo."

8 Naye Lekobowaamu n'atawuliriza magezi abakadde ge baamuwa, n'agenda ne yeebuuza ku bavubuka be yali akuze nabo, era nga be bamuweereza. **9** N'ababuuza nti, "Mumpa magezi ki okuddamu abantu abasabye okuwewula ku kikoligo kitange kye yabateekako?"

10 Abavubuka abaakulira awamu naye ne bamuddamu nti, "Gamba abantu abo abakusabye nti, 'Okendeeze ku kikoligo kitaawo kye yabateekako nti, "Engalo yange eya nasswi esinga ekiwato kya kitange obunene. **11** Kitange yabateekako ekikoligo ekizito, naye nze ndyongera ku kikoligo kyammwe. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nze nnaabakangavvulanga n'enjaba ez'obusagwa."'"

12 Oluvannyuma lw'ennaku ssatu, Yerobowaamu n'abantu bona, ne baddayo eri Lekobowaamu, nga bwe yali abagambye okudda oluvannyuma lw'ennaku essatu. **13** Awo kabaka n'addamu abantu n'ebboggo, n'agaana amagezi abakadde ge baamuwa, **14** n'agoberera ag'abavubuka, n'ayogera nti, "Kitange yafuula ekikoligo kyammwe okuba ekizito, naye nze nnaayongera ku kikoligo kyammwe. Kitange

yabakangavvulanga na nkoba, naye nno nze nnaabakangavvula na njaba ez'obusagwa." **15** Kabaka n'atawuliriza bantu. Bino byonna byabaawo MUKAMA atuukirize ekigambo kye yayogera eri Yerobowaamu mutabani wa Nebati ng'ayita mu Akiya Omusiiro.

16 Awo Isirayiri yenna bwe baalaba nga kabaka agaanye okubawuliriza, ne bamuddamu nti, "Mugabo ki gwe tulina mu Dawudi,
oba kitundu ki kye tulina mu mutabani wa
Yese?

Mudde mu weema zammwe ayi Isirayiri!

Weerabirire ggwe ennyumba ya Dawudi." Awo Abayisirayiri* ne beddirayo ewaabwe. **17** Naye abaana ba Isirayiri abaabeeranga mu bibuga bya Yuda, ne bafugibwa Lekobowaamu.

18 Lekobowaamu yalagira Adolaamu eyakuliranga emirimu egypt obuwaze okugenda eri Abayisirayiri, okubalagira egypt okukola, naye ne bamukuba amayinja ne bamutta. Naye ye Kabaka Lekobowaamu n'awona, n'alinnya eggiali lye n'addukira e Yerusaalemi. **19** Bw'atyo Isirayiri n'ajeemera ennyumba ya Dawudi n'okutuusa leero.

20 Abayisirayiri bona bwe baawulira nti Yerobowaamu akomyewo, ne bamutumira aije eri ekibiina, ne bamutikkira okuba kabaka wa Isirayiri yonna. Ekika kya Yuda kyokka kye kyasigala nga kigoberera ennyumba ya Dawudi.

21 Awo Lekobowaamu bwe yatuuka mu Yerusaalemi n'akuŋjaanya ennyumba ya Yuda

---

* **12:16** Abayisirayiri aboogerebwako wano be b'omu bukiakkono

yonna, n'ekika kya Benyamini, abasajja abalwanyi emitwalo kkumi na munaana, okulwanga-gana n'enneyumba ya Isirayiri, asobole okwed-diza obwakabaka.

²² Naye ekigambo kya Katonda ne kijjira Se-maaya omusajja wa Katonda nti, ²³ "Gamba Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani kabaka wa Yuda, n'enneyumba ya Yuda yonna n'eya Benyamini, era n'abantu bonne nti, ²⁴ 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Temwambuka kul-wana ne baganda bammwe, Abayisirayiri. Buli omu ku mmwe addeyo eka kubanga kino nze nkisazeewo.'" Awo ne bagondera ekigambo kya MUKAMA, ne baddayo ewaabwe, nga MUKAMA bwe yalagira.

Yerobowaamu Asinza Ennyana eza Zaabu e Beseri n'e Ddaani

²⁵ Awo Yerobowaamu n'azimba Sekemu mu Efulayimu ensi ey'ensozi, era n'abeera eyo. Eyo gye yava n'agenda n'azimba Penieri.

²⁶ Yerobowaamu ne yeerowooza munda ye nti, "Obwakabaka sikulwa nga budda mu nnyumba ya Dawudi! ²⁷ Abantu bano bwe banayam-bukanga okuwaayo ebiweebwayo mu yeekaalu ya MUKAMA mu Yerusaalemi, olunaku olumu emitima gyabwe giyinza okukyukira mukama waabwe, Lekobowaamu, kabaka wa Yuda. Bal-inzita ne badda gy'ali."

²⁸ Awo Kabaka Yerobowaamu n'aweebwa amagezi okukola ennyana bbiri eza zaabu. N'agamba abantu nti, "Kijja kubazitoowerera nnyo okwambukanga e Yerusaalemi. Baabano bakatonda bammwe, Ayi Isirayiri, abaabaggya

mu Misiri.” ²⁹ Emu n’agiteeka mu Beseri n’endala mu Ddaani. ³⁰ Ekintu ekyo ne kiba kibi nnyo, kubanga abantu baatuuka n’okugenda e Ddaani okusinza ekifaananyi ky’ennyana ekyali kiteekeddwa eyo.

³¹ Yerobowaamu n’azimba amasabo mu bifo ebiligumivu n’alonda bakabona[†] ng’abaggya mu bantu abaabulijjo, newaakubadde nga tebaali ba kika kya Leevi. ³² N’akola embaga ku lunaku olw’ekkumi n’ettaano mu mwezi ogw’omunaana, okufaanana n’embaga ebeerawo mu Yuda, era n’awaayo ebyokebwa ku kyoto. Kino yakikola mu Beseri ng’awaayo ssaddaaka eri ennyana ze yakola. N’assa bakabona mu bifo ebiligumivu bye yali akoze e Beseri. ³³ Ku lunaku olw’ekkumi n’ettaano mu mwezi ogw’omunaana gwe yeerondera, n’awaayo ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kye yazimba e Beseri. Era n’assaa wo embaga Abayisirayiri gye baakuumanga, n’ayambukanga ne ku kyoto okuwaayo ebyokebwa.

13

Omusajja wa Katonda Ava mu Yuda

¹ Omusajja wa Katonda n’ajja e Beseri okuva mu Yuda olw’ekigambo kya MUKAMA, n’asanga Yerobowaamu ng’ayimiridde mu maaso g’ekyoto ng’ateekateeka okwotereza obubaane. ² N’ayogerera mu ddoboozi ery’omwanguka eri ekyoto olw’ekigambo kya

---

[†] **12:31** Yerobowaamu yalonda bakabona abataali ba kika kya Leevi, kubanga Abaleevi abasinga obungi baali baddukidde eri Lekobowaamu (2By 11:13-17)

MUKAMA ng'agamba nti, "Ayi ekyoto, ekyoto! Kino MUKAMA ky'agamba nti, 'Omwana erinnya lye Yosiya alizaalibwa mu nnyumba ya Dawudi, ku ggwe kw'aliweerayo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'ebiweebwayo era n'amagumba g'abantu galyokerwa ku ggwe.'"³ Ku lunaku olwo omusajja wa Katonda n'awa akabonero: "Kano ke kabonero MUKAMA kalangirira. Ekyoto kiryatika n'evvu lyakyo liriyiyibwa ebweru."

⁴ Awo kabaka Yerobowaamu bwe yawulira omusajja wa Katonda bye yayogera, n'ayogera n'eddoboobi eddene ku kyoto e Beseri ng'awanise omukono gwe mu maaso g'ekyoto nti, "Mumukwate!" Omukono gwe yawanika eri omusajja wa Katonda ne gukala ne gukalambalirayo n'okuyinza n'atayinza kuguzza.⁵ N'ekyoto ne kyatikamu, n'evvu ne liyiika ng'akabonero omusajja wa Katonda ke yawa olw'ekigambo kya MUKAMA.

⁶ Awo Kabaka n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Negayiririra MUKAMA Katonda wo, onsabire omukono gwange guwonyezebwe." Omusajja wa Katonda n'amwegayiririra eri MUKAMA, omukono gwe ne guddawo nga bwe gwali olubereberye.

⁷ Kabaka n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Jjangu eka ewange obeeko ky'olya, n'okukuwa nkuweeyo ekirabo."

⁸ Naye omusajja wa Katonda n'agamba kabaka nti, "Ne bw'onompa ekitundu ky'obugagga bwo, sijja kugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi wano."⁹ Kubanga nkuutid-dwa ekigambo kya MUKAMA nti, 'Tolya mugaati

newaakubadde okunywa amazzi wadde okud-dira mu kkubo ly'ojjiddemu.' " ¹⁰ Awo naddirayo mu kkubo eddala, so si mu eryo lye yajjiramu e Beseri.

¹¹ Awo mu biro ebyo waaliwo nnabbi omukadde eyabeeranga mu Beseri, eyategeezebwa batabani be ebyo byonna omusajja wa Katonda bye yaliakoze ku lunaku olwo, ne bye yali agambye kabaka. ¹² Kitaabwe n'ababuuza nti, "Akutte kkubo ki?" Awo batabani be ne bamulaga ekkubo omusajja wa Katonda ow'e Yuda ly'akutte. ¹³ Awo n'agamba batabani be nti, "Munteekereteekere endogoyi." Bwe baamala okumutegekera endogoyi, n'agyebagala, ¹⁴ n'akwata ekkubo omusajja wa Katonda lye yali akutte. Yamusanga atudde wansi w'omwera, n'amubuuza nti, "Gwe musajja wa Katonda eyavudde e Yuda?" N'addamu nti, "Nze nzuuno."

¹⁵ Awo nnabbi n'amugamba nti, "Tuddeyo eka olye ku mmere."

¹⁶ Omusajja wa Katonda n'amuddamu nti, "Siyinza kuddayo newaakubadde okugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi naawe mu kifo kino. ¹⁷ Ndagiddwa ekigambo kya MUKAMA nti, 'Toteekwa kulyayo ku mmere newaakubadde okunywayo amazzi, wadde okuddirayo mu kkubo lye wajjiddemu.' "

¹⁸ Awo nnabbi omukadde n'amuddamu nti, "Nze nange ndi nnabbi nga ggwe. Era malayika yanjambye ekigambo kya Katonda nti, 'Mukomyewo mu nnyumba yo alye ku mmere anywe ne ku mazzi.' " Naye yali amulimba.

¹⁹ Awo omusajja wa Katonda n'addayo naye mu nnyumba ye n'alya era n'anywa. ²⁰ Bwe baali batudde nga balya, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira nnabbi omukadde eyali amukomezzaawo. ²¹ N'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka eri omusajja wa Katonda eyava mu Yuda nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Ojeemedde ekigambo kya MUKAMA era tokuumye kiragiro MUKAMA Katonda kye yakulagidde. ²² Wakomyewo n'olya emmere era n'onywa amazzi mu kifo kye yakugaanye okulyamu wadde okunywamu amazzi. Noolwekyo omulambo gwo teguliziikibwa mu ntaana ya bajjajaabo."

²³ Omusajja wa Katonda bwe yamala okulya n'okunywa, nnabbi oli eyali amukomezzaawo, n'ategeka endogoyi y'omusajja wa Katonda. ²⁴ Awo bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, empologoma n'emusangiriza n'emutta, era n'esuula omulambo gwe ku kkubo, empologoma n'endogoyi ne biyimirira okumpi nagwo. ²⁵ Laba, abantu abamu abaalaba omulambo nga gusuuliddwa wansi, nga n'empologoma eyimiridde kumpi nagwo, ne bagenda mu kibuga nnabbi mwe yabeeranga ne bategeeza abaayo. ²⁶ Nnabbi eyali amukomezzaawo bwe yakiwulira n'ayogera nti, "Ye musajja wa Katonda ataagondedde kigambo kya MUKAMA. MUKAMA amuwaddeyo eri empologoma emutaagudde n'emutta, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe ky'amulabudde."

²⁷ Awo nnabbi n'agamba batabani be nti, "Muntegekere endogoyi." Ne bagimutegekera.

²⁸ Nagenda n'asanga omulambo gw'omusajja wa Katonda nga gusuuliddwa mu kkubo n'endogoyi n'empologoma nga ziylimiridde kumpi nagwo; empologoma nga teridde mulambo so nga tetaaguddetaagudde ndogoyi. ²⁹ Nnabbi n'asitula omulambo gw'omusajja wa Katonda n'aguteeka ku ndogoyi, era n'aguzzaayo mu kibuga kye n'amukungubagira, omulambo n'aguziika. ³⁰ N'ateeka omulambo gwe mu ntaana ye ye, ne bamukungubagira nga bakaaba nti, "Woowe, muganda wange!"

³¹ Awo bwe baamala okumuziika, n'agamba batabani be nti, "Bwe nfanga, munziikanga mu ntaana omusajja wa Katonda mw'aziikkiddwa; muteekanga amagumba gange kumpi n'amagumba ge. ³² Ekigambo kya MUKAMA, omusajja wa Katonda kye yayogera n'eddoboozi ery'omwanguka ku kyoto ekiri mu Beseri ne ku masabo ag'ebifo ebigulumivu ebiri mu bibuga eby'e Samaliya, tekirirema kutuukirira."

³³ Oluvannyuma lw'ekigambo ekyo Yerobowaamu n'atakyuka kuleka amakubo ge amabi, naye ne yeeyongera nate okussaawo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'abaggya mu bantu abaabulijjo. Buli eyayagalanga okubeera kabona, n'amwawulanga okubeera mu biffo ebigulumivu. ³⁴ Kino kye kyali ekibi ky'ennyumba ya Yerobowaamu ekyagireetera okugwa, okugimalawo n'okugizikiriza okuva ku nsi.

Akiya Alagula Yerobowaamu

¹ Awo mu biro ebyo Abiya mutabani wa Yerobowaamu n'alwala, ² Yerobowaamu n'agamba mukyala we nti, "Golokoka ogende e Siiro, nga weefuddefudde baleme kumanya nga bw'oli mukazi wa Yerobowaamu. Akiya nnabbi, eyanjogerako nti ndiba kabaka w'abantu bano ali eyo. ³ Twala emigaati kkumi, ne bukeeke, n'ensumbi ey'omubisi gw'enjuki, ogende gy'ali era ye alikubuulira omwana bw'aliba." ⁴ Awo muka Yerobowaamu n'akola bw'atyo, n'agenda ewa Akiya e Siiro.

Akiya yali muzibe, kubanga amaaso ge gaali gayimbadde olw'obukadde. ⁵ Naye MUKAMA yali alabudde Akiya nga muka Yerobowaamu bw'anajja okumubuuza ebifa ku mutabani waabwe, eyali alwadde era nga bw'ajja okumuddamu, nga bw'anaatuuka ajja kwefuula okuba omuntu omulala.

⁶ Awo Akiya bwe yawulira enswagiro ku mulyango, n'amugamba nti, "Yingira muka Yerobowaamu. Lwaki weefuula okuba omuntu omulala? Ntumiddwa gy'oli n'amawulire amabi. ⁷ Genda ogambe Yerobowaamu nti kino MUKAMA, Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Nakugulumiza nga nkuggya mu bantu, ne nkufuula omukulembeze wa bantu bange Isirayiri. ⁸ Naggya obwakabaka mu nnyumba ya Dawudi, ne mbukuwa, naye tobadde ng'omuddu wange Dawudi, eyagonderera ebiragiro byange era n'abigoberera n'omutima gwe gwonna, ng'akola ekyo ekyali ekirungi mu maaso gange.

⁹ Oyonoonye nnyo okusinga bona abaaku-sooka. Weekoledde bakatonda abalala, n'okola n'ebifaananyi ebisaanuuse n'onneerabira; on-sunguwazizza nnyo.

¹⁰ “Kyendiva nsanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu, era ndiggyawo ku Yerobowaamu buli mwana owoobulenzi yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu. Ndiyokya ennyumba ya Yerobowaamu, ng'omuntu bw'ayokya obusa, okutuusa lwe liggweerawo ddala. ¹¹ Abo bona aba Yerobowaamu abalifiira mu kibuga, embwa zirirya emirambo gyabwe, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirirya egy'abo abalifiira ku ttale, kubanga MUKAMA y'akyogedde!”

¹² “Wabula ggwe, ddayo eka. Bw'onooba wakalinnya ekigere mu kibuga kyo, omulenzi anaafa. ¹³ Isirayiri yonna banaamukaabira era ne bamuziika. Ye yekka ow'ennyumba ya Yerobowaamu aliziikibwa, kubanga ye yekka mu nnyumba ya Yerobowaamu MUKAMA Katonda wa Isirayiri, gw'alabyemu akalungi.

¹⁴ “MUKAMA alyeyimusiza kabaka wa Isirayiri alisaanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu mu kiseera ekitali ky'ewala nnyo. ¹⁵ MUKAMA aliva ku Isirayiri, abeere ng'ekitoogo bwe kinyeenyezebwा mu mazzi, era alisimbula Isirayiri okubaggya mu nsi eno ennungi eya bajajjaabwe, n'abasaasaanyiza emitala w'Omugga,* kubanga baasunguwaza MUKAMA bwe baakola bakatonda Baaseri. ¹⁶ Era aliva ku Isirayiri olw'ebibi bya

---

* ^{14:15} kitegeeza Omugga Fulaati

Yerobowaamu n'ebyo by'ayonoonesezza Isirayiri."

¹⁷ Awo muka Yerobowaamu n'agolokoka okugenda e Tiruza. Olwayingira mu nnyumba yaabwe, omulenzi n'afa. ¹⁸ Ne bamuzika, era Isirayiri yonna ne bamukungubagira ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu nnabbi Akiya bwe kyali.

¹⁹ N'ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Yerobowaamu, entalo ze, n'okufuga kwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebi'omu mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

²⁰ Yafugira emyaka amakumi abiri mu ebiri, oluvannyuma ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe; Nadabu mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Lekobowaamu Kabaka wa Yuda

²¹ Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani n'alya obwakabaka bwa Yuda, ng'alina emyaka amakumi ana mu gumu. Yafugira emyaka kkumi na musanvu mu Yerusaalemi, ekibuga MUKAMA kye yeeroboza mu bika byonna ebya Isirayiri olw'erinnya lye. Nnyina yayitibwanga Naama, Omwamoni.

²² Yuda ne bakola ebibi mu maaso ga MUKAMA, okusinga ne bajjajjaabwe bye baakola era ebibi byabwe ne bikwasa MUKAMA obuggyga.

²³ Beezimbira ebifo ebigulumivu n'empagi za Baaseri ku buli lusozi oluwanvu ne wansi wa buli muti omugazi. ²⁴ Era waaliwo n'abaalyanga ebisiyaga mu nsi, ne bakolanga eby'emizizo byonna abamawanga Katonda be yagoba mu maaso g'Abayisirayiri bye baakolanga.

²⁵ Mu mwaka ogwokutaano ogw'obufuzi bwa kabaka Lekobowaamu, Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusaalemi. ²⁶ N'atwala eby'obugagga eby'omu yeekaalu ya MUKAMA, n'ebyobugagga eby'omu lubiri lwa kabaka byonna, ng'okwo kw'otadde engabo eza zaabu Sulemaani ze yali akoze. ²⁷ Awo kabaka Lekobowaamu n'akola engabo ez'ebikomo okuzzaawo ziri, era n'azikwasa abaduumizi b'abambowa abaakuumanga wankaaki w'olubiri lwa kabaka. ²⁸ Buli Kabaka lwe yalaganga mu yeekaalu ya MUKAMA, abambowa ne bambalira engabo ezo, era Oluvannyuma ne bazizaayo mu kisenge ky'abambowa we zaaterekebwanga.

²⁹ Ebyafaayo ebirala byonna eby'omulembe gwa Lekobowaamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ³⁰ Waabangawo entalo ez'olubeerera wakati wa Lekobowaamu ne Yerobowaamu. ³¹ Lekobowaamu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Nnyina yayitibwanga Naama Omwamoni. Abiyaamu mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

15

Abiyaamu Kabaka wa Yuda

¹ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Abiyaamu n'atandika okufuga Yuda.

² Yafugira mu Yerusaalemi emyaka esatu. Nnyina ye yali Maaka muwala wa Abusaalomu.

³ N'akola ebibi byonna kitaawe bye yakolanga, omutima gwe ne gutatuukirira mu maaso ga MUKAMA Katonda we ng'omutima gwa jjajjaawe Dawudi bwe gwali. ⁴ Naye ku Iwa Dawudi, MUKAMA Katonda we n'amuteerawo ettabaaza mu Yerusaalemi era n'ayimusa ne mutabani we okumusikira, era n'okunyweza Yerusaalemi. ⁵ Dawudi yakola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, n'agondera ebiragiro bya MUKAMA ennaku zonna ez'obulamu bwe, okugyako ensonga ya Uliya Omukiiti.

⁶ Ne wabangawo entalo wakati w'enneyumba ya Lekobowaamu n'enneyumba ya Yerobowaamu ennaku zonna ez'obulamu bwa Abiyaamu.

⁷ N'ebyaafaayo ebirala byonna eby'okufuga kwa Abiyaamu, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? Ne wabangawo entalo wakati wa Abiyaamu ne Yerobowaamu. ⁸ Awo Abiyaamu ne yeebakira wamu ne bajjajaabe era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Asa mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Asa Kabaka wa Yuda

⁹ Awo mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Asa n'alya obwakabaka bwa Yuda.

¹⁰ Yafugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi ana mu gumu. Jjajjaawe omukazi nga ye Maaka muwala wa Abusaalomu.

¹¹ Asa n'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. ¹² N'agoba mu nsi abaalyanga ebisiyaga, era n'aggyawo n'ebifaananyi ebyakolebwa n'emikono byonna bajjajaabe bye baakola. ¹³ Era n'agoba ne jjajjaawe Maaka ku bwa namasole kubanga yaliakoze empagi ya Asera. Asa n'agitema era n'agyokera ku kaggakidulooni. ¹⁴ Newaakubadde nga teyaggyawo bifo bigulumivu, omutima gwe gwali ku MUKAMA ennaku ze zonna. ¹⁵ N'ayingiza mu yeekaalu ya MUKAMA effeeza, ne zaabu n'ebintu ebirala kitaawe bye yawaayo ne Asa yennyini bye yawaayo.

¹⁶ Ne wabangawo entalo wakati wa Asa ne Baasa kabaka wa Isirayiri ennaku zonna ez'okufuga kwabwe. ¹⁷ Baasa kabaka wa Isirayiri n'alumba Yuda n'azingiza Laama obutaganya muntu n'omu okufuluma wadde okuyingira mu kitundu kya Asa kabaka wa Yuda. ¹⁸ Awo Asa n'addira effeeza ne zaabu yonna eyali esigadde mu ggwanika lya yeekaalu ya MUKAMA n'ey'olubiri lwe, n'abikwasa abakungube, n'abiweereza Benikadadi mutabani wa Tabulimmoni, muzzukulu wa Keziyon, eyali kabaka wa Busuuli ng'afugira e Ddamasiko. ¹⁹ N'ayogera nti, "Wabee wo endagaano wakati wo nange, ng'eyaliwo wakati wa kitaawo ne kitange. Laba nkuweereza ekirabo ekya ffeeza ne zaabu, omenyewo kaakano endagaano yo ne Baasa kabaka wa Isirayiri, anveeko."

²⁰ Benikadadi n'akkiriziganya ne kabaka Asa era n'aweereza abaduumizi b'eggye lye oku-

lumba ebibuga bya Isirayiri. N'akuba Iyon, ne Ddaani, ne Aberubesumaaka ne Kinnerosi yonna ng'okwo kw'otadde Nafutaali. ²¹ Awo Baasa bwe yakiwulira n'alekeraawo okuzimba Laama, n'addukira e Tiruza. ²² Kabaka Asa n'awa ekiragiro mu Yuda yonna nga kikwata ku buli muntu. Ne batwala amayinja ag'e Laama n'embaawo Baasa bye yazimbisanga, kabaka Asa n'abizimbisa Geba ekya Benyamini, ne Mizupa.

²³ Ebyafaayo ebirala byonna eby'omu mirembe gya Asa, n'obuwanguzi bwe era n'ebibuga bye yazimba, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? Kyokka mu bukadde bwe, n'alwala ebigure. ²⁴ Awo Asa ne yeebakira wamu ne bajjajaabe n'aziikibwa mu kibuga kya jjajjaawe Dawudi. Yekosafaati, mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Nadabu Kabaka wa Isirayiri

²⁵ Nadabu mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu mwaka ogwoku-biri ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda. Yafugira Isirayiri emyaka ebiri. ²⁶ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, ng'atambulira mu ngeri za kitaawe ne mu kibi kye, ebyaleetera Isirayiri okwonoona.

²⁷ Awo Baasa mutabani wa Akiya ow'omu nnyumba ya Isakaali n'amukolera olukwe, n'amuttira e Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti, Nadabu ne Isirayiri yenna bwe baali bakitaayizza. ²⁸ Baasa n'atta Nadabu mu mwaka og-

wokusatu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda,
ye n'alya obwakabaka bwa Isirayiri.

²⁹ Amangwago nga kyajje alye obwakabaka,
n'atta ennyumba ya Yerobowaamu yonna
n'atalekaawo muntu n'omu omulamu.
Yabazikiriza bona ng'ekigambo kya MUKAMA
kye yayogerera mu muddu we Akiya Omusiiro,
³⁰ olw'ebibi bya Yerobowaamu bye yakola, era
bye yayonoonyesa Isirayiri, n'okusunguwaza ne
bisunguwaza MUKAMA Katonda wa Isirayiri.

³¹ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya
Nadabu, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu
kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba
Isirayiri? ³² Ne wabangawo entalo wakati wa
Asa ne Baasa kabaka wa Isirayiri, ennaku zonna
ez'okufuga kwabwe.

Baasa Kabaka wa Isirayiri

³³ Awo mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi
bwa Asa kabaka wa Yuda, Baasa mutabani wa
Akiya n'afuuka kabaka wa Isirayiri yonna e
Tiruza, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu
ena. ³⁴ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA,
ng'atambulira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu
kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri.

16

¹ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira
Yeeku mutabani wa Kanani nga kyogera ku
Baasa nti, ² "Nakugulumiza nga nkuggya mu
nfuu fu ne nkufuula mukulembeze w'abantu
bange Isirayiri, naye watambulira mu ngeri
za Yerobowaamu era n'oyonoonyesa abantu
bange Isirayiri, ne bansunguwaza n'ebibi

byabwe. ³ Laba, ndisaanyizaawo ddala Baasa n'ennyumba ye, era ndifuula ennyumba ye okuba ng'eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati. ⁴ Omuntu yenna owa Baasa bw'alifiira mu kibuga, omulambo gwe guliriibwa embwa, n'abo abalifiira ku ttale, ennyonyi ez'omu bbanga zirirya emirambo gyabwe."

⁵ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Baasa, bye yakola, awamu n'ebintu ebirungi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ⁶ Awo Baasa ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa e Tiruza, mutabani we Era n'amusikira, n'alya obwakabaka.

⁷ Ekigambo kya MUKAMA ne kituukirira, ekayjjira Yeeku mutabani wa Kanani ekikwata ku Baasa n'ennyumba ye olw'ebibi bye yakola mu maaso ga MUKAMA, ng'amusunguaza olw'ebyo bye yakola, n'olw'okwonoona ng'afaanana ennyumba ya Yerobowaamu, ate era n'olw'okuba nga yagisaanyaawo.

Era Kabaka wa Isirayiri

⁸ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omukaaga ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Era mutabani wa Baasa n'afuuka kabaka wa Isirayiri; n'afugira mu Tiruza emyaka ebiri. ⁹ Awo Zimuli, omu ku bakungu be, eyakuliranga ekitundu ky'amagaali ge, n'amukolera olukwe. Mu kiseera ekyo Era yali Tiruza, ng'atamiirira mu maka ga Aluza, omusajja eyavunaanyizibwanga olubiri lw'e Tiruza. ¹⁰ Mu kiseera ekyo, Zimuli n'ayingira

n'amukuba n'amutta, n'oluvannyuma n'alya obwakabaka. Gwali mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda.

¹¹ Awo olwatuuka nga kyajje atuule ku ntebe ey'obwakabaka n'atta abantu b'ennyumba ya Baasa bona, obutalekaawo musajja n'omu wa luganda lwa Baasa wadde mikwano gye.

¹² Bw'atyo Zimuli n'asaanyaawo ennyumba ya Baasa yonna, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali kye yayogera ku Baasa ng'ayita mu nnabbi Yeeku, ¹³ olw'ebibi bya Baasa ne mutabani we Era bye baakola n'okwonoonyesa Isirayiri, nga basunguwaza MUKAMA Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda beebeekolera abatagasa. ¹⁴ Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Era, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo ky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

Zimuli Kabaka wa Isirayiri

¹⁵ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Zimuli n'afugira e Tiruza ennaku musanvu. Eggyle lyali lisiisidde okumpi ne Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti. ¹⁶ Ku lunaku olwo Abayisirayiri abaali mu nkambi bwe baawulira nti Zimuli yasala olukwe, n'atta kabaka, Isirayiri yonna ne balangirira Omuli omuduumizi w'eggye okuba kabaka wa Isirayiri. ¹⁷ Omuli n'Abayisirayiri bona abaali awamu naye ne bava e Gibbesoni ne bambuka okuzingiza Tiruza.

¹⁸ Zimuli bwe yalaba ng'ekibuga kiwambid-dwa, n'addukira mu lubiri olw'omunda, olubiri lwonna n'alukumako omuliro. N'afifira omwo. ¹⁹ Ekyo kyamutuukako olw'ebibi bye yakola mu maaso ga MUKAMA, n'okutambilira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu kibi kye yakola, ne bye yayonoonyesa Isirayiri.

²⁰ Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Zimuli, n'obujeemu bwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

Omuli Kabaka wa Isirayiri

²¹ Abantu ba Isirayiri ne baawukanamu ebibili-na bibiri, ekitundu ekimu nga kiwagira Tibuni mutabani wa Ginasi okuba kabaka, nga n'ekitundu ekirala kiwagira Omuli. ²² Naye abagoberezi ba Omuli ne basinza aba Tibuni mutabani wa Ginasi amaanyi; Tibuni n'afa, Omuli n'afuuka kabaka.

²³ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu ogumu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Omuli n'alya obwakabaka obwa Isirayiri era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri, mukaaga ku gyo ng'ali mu Tiruza. ²⁴ Yagula olusozi lw'e Samaliya ku Semeri, ekilo nsanvu eza ffeeza, n'aluzimbako ekibuga, n'akituumma Samaliya, okukibbulamu Semeri eyali nannyini lusozi.

²⁵ Naye Omuli n'akola ebyali ebibi mu maaso ga MUKAMA, era n'ayonoona nnyo okusinga n'abo abaamusooka. ²⁶ N'atambilira mu ngeri zonna eza Yerobowaamu mutabani wa Nebati, ne mu kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri era n'asunguwaza MUKAMA

Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda bee-beekolera abatagasa. ²⁷ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Omuli, ne bye yakola, n'ebyobuzira bye, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²⁸ Omuli ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa mu Samaliya; Akabu n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Akabu alya Obwakabaka bwa Isirayiri

²⁹ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Asa Kabaka wa Yuda, Akabu mutabani wa Omuli n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, n'afugira Isirayiri mu Samaliya emyaka amakumi abiri mu ebiri. ³⁰ Akabu mutabani wa Omuli n'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA okusinga bona abaamusooka. ³¹ Teyakoma ku kukola bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, naye era n'awasa ne Yezeberi muwala wa Esubaali kabaka w'Abasidoni, era n'atandika okuweereza n'okusinza Baali. ³² Yazimbira Baali ekyoto mu ssabo lya Baali lye yazimba mu Samaliya. ³³ Akabu n'akola n'empagi ya Baaseri, ne yeeyongera nnyo okusunguwaza MUKAMA Katonda wa Isirayiri, okusinga bakabaka abalala bona aba Isirayiri abaamusooka.

³⁴ Ku mirembe gya Akabu, Kyeri Omubeseri n'addaabiriza era n'azimba Yeriko. Era olw'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu Yoswa mutabani wa Nuuni, Kyeri bwe yassaawo emisingi gyakyo, n'afirwa Abiraamu mutabani we omukulu; bwe yazimba wankaaki waakyo, Segubi mutabani we asembayo obuto naye n'afa.

17

Bannamujjnoona Baliisa Eriya

¹ Awo Eriya Omutisubi ow'e Tisubi mu Gireyaadi, n'agamba Akabu nti, "MUKAMA Katonda wa Isirayiri gwe mpeereza nga bw'ali omulamu, tewaabe musulo newaakubadde enkuba mu myaka egijja wabula olw'ekigambo kyange."

² Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya nga kigamba nti, ³ "Vva wano ogende ebu-vanjuba weekweke ku kagga Kerisi akoolekera Yoludaani. ⁴ Oija kunywanga mu kagga, era ndagidde bannamujjnoona okukuliisiza eyo."

⁵ N'akola nga MUKAMA bwe yamulagira, n'alaga ku kagga Kerisi, akoolekera Yoludaani, n'abeera eyo. ⁶ Bannamujjnoona ne bamuleeteranga emmere n'ennyama buli nkya na buli kawungeezi, era n'anywanga mu kagga.

Nnamwandu ow'e Zalefaasi

⁷ Bwe waayitawo ebbanga, akagga ne kakalira olw'obutabaawo nkuba mu nsi. ⁸ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kimujjira nga kigamba nti, ⁹ "Situkiramu ogende e Zalefaasi ekya Sidoni obeere eyo. Ndagidde nnamwandu ali eyo okukuwanga emmere." ¹⁰ Awo n'agolokoka n'alaga e Zalefaasi. Bwe yatuuka ku wankaaki w'ekibuga, waliwo nnamwandu eyali alondalonda obuku. Eriya n'amusaba ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeetera ku mazzi matono mu kibya nnyweko." ¹¹ Bwe yali ng'agenda okugakima, Eriya n'amukoowoola ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeeteraayo n'omugaati."

¹² N'addamu nti, "MUKAMA nga bw'ali omulamu, sirina mugaati okuggyako olubatu lw'obutta mu kibya n'otufuta mu kasumbi, era kaakano nkunjaanya buku mbutwale eka neefumbire nze n'omwana wange tubulye tufe."

¹³ Eriya n'amugamba nti, "Totya. Genda eka okole nga bw'ogambye. Naye sooka onfumbire akagaati, okuva mu by'olina okandeteere, oluvannyuma weefumbire ggwe n'omwana wo. ¹⁴ Kubanga kino MUKAMA Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Ekibya ky'obutta tekiriggwaamu, so n'akasumbi k'amafuta tekalikalira okutuusa olunaku MUKAMA lw'alitonyesa enkuba ku nsi.'

¹⁵ N'agenda n'akola nga Eriya bwe yamugamba, era ne waba emmere bulijjo eya Eriya ne nnamwandu n'amaka ge. ¹⁶ Ekibya ky'obutta tekyakendeera wadde akasumbi k'amafuta okukalira, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu Eriya bwe kyali.

¹⁷ Bwe waayitawo ebbanga, omwana wa nnamwandu n'alwala nnyo, obulwadde ne bweyongera okutuusa lwe yafa. ¹⁸ Nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kiki ky'onnanga, omusajja wa Katonda? Wajja okunzijukiza ekibi kyange n'okutta omwana wange?"

¹⁹ Eriya n'amuddamu nti, "Mpa omwana wo." N'amuggya mu kifuba kye, n'amusitula n'amutwala mu kisenge ekya waggulu* gye yabeeranga, n'amugalamiza ku kitanda kye.

* **17:19** Ekisenge ekya waggulu kyabeeranga kya bagenyi, na kya kuterekangamu mmere.

²⁰ N'akoowoola MUKAMA ng'agamba nti, "Ayi MUKAMA Katonda wange, ne nnamwandu ono gwe mbeera naye omuleeseko ekikangabwa kino, n'otta omwana we?" ²¹ Eriya ne yee-gololera ku mulenzi emirundi esatu, n'akaabira MUKAMA ng'agamba nti, "Ayi MUKAMA Katonda wange, obulamu bw'omulenzi ono bukomewo nate!"

²² MUKAMA n'awulira okukaaba kwa Eriya, obulamu bw'omulenzi ne bumuddamu, era n'alama. ²³ Awo Eriya n'asitula omwana n'amuserengesa okuva mu kisenge n'amuleeta mu nnyumba, n'amuwa nnyina, n'amugamba nti, "Laba mutabani wo mulamu!"

²⁴ Awo nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kaakano ntegedde ng'oli musajja wa Katonda, era n'ekigambo kya MUKAMA ekiva mu kamwa ko kiba kya mazima."

18

Eriya ne Obadiya Basisinkana

¹ Awo nga wayiseewo ebbanga lya myaka essatu kasookedde enkuba ebula, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya nti, "Genda weerage eri Akabu, omutegeeeze nti nditonnyesa enkuba ku nsi." ² Awo Eriya n'agenda okweyanjula eri Akabu. ³ Mu biro ebyo enjala ng'ennyinnyitidde nnyo mu Samaliya, Akabu n'ayita Obadiya omukulu w'olubiri eyali assaamu ennyo MUKAMA ekitiibwa. ⁴ Olwali olwo nga Yezeberi atandika okutta bannabbi bonna aba MUKAMA, Obadiya n'addira bannabbi kikumi n'abakweka mu mpuku bbiri buli emu ng'erimu amakumi

ataano ataano, n'abaweeranga omwo emmere n'amazzi. ⁵ Akabu n'amugamba nti, "Tuuka buli wantu awali enzizi ez'amazzi n'awali obugga bwonna, oboolyawo tunaafuna omuddo ne tuwonya embalaasi zaffe n'ennyumbu okufa, tuleme okufirwa ensolo zonna." ⁶ Ne beeyawulamu bombi okubuna ensi, Akabu n'akwata ekkubo lye ne Obadiya n'akwata erirye.

⁷ Awo Obadiya bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, Eriya n'amusisinkana. Obadiya bwe yamutegeera n'avuunama wansi n'agamba nti, "Ddala ggwe wuuyo, mukama wange Eriya?"

⁸ N'addamu nti, "Ye nze. Genda ogambe mukama wo nti, 'Eriya ali wano.'" ⁹ Obadiya n'amugamba nti, "Kiki kye nkusobezza, okutuma omuddu wo eri Akabu ajja okunzita?

¹⁰ MUKAMA Katonda wo nga bw'ali omulamu, tewali ggwanga oba bwakabaka mukama wange gy'atatumye mubaka kukunoonya. Era buli ggwanga, oba bwakabaka obwagambanga nti tolifiyo, yabalayizanga okukakasa nti tobangayo.

¹¹ Kaakano oñjamba ñnjende ewa mukama wange njogere nti, 'Eriya ali wano.' ¹² Simanyi Mwoyo wa MUKAMA gy'anaakutwala nga kyenzie nveewo. Bwe nnaagenda ne ntegeeza Akabu n'atakusangawo, ajja kunzita, ate nga nze omuddu wo okuva mu buto bwange, nsinza MUKAMA. ¹³ Mukama wange totegeezebwanga, kye nakola nga Yezeberi atta bannabbi ba MUKAMA? Nakweka kikumi ku bannabbi ba MUKAMA mu mpuku bbiri, ataano ataano mu buli mpuku, era ne mbawa emigaati okulya n'amazzi

okunywa. ¹⁴ Kaakano, oñjamba ñjende ewa mukama wange mugambe nti, ‘Eriya ali wano.’ Ajjá kunzita!”

¹⁵ Eriya n’amugamba, “Nga MUKAMA ow’Eggye bw’ali omulamu, gwe mpeereza, siireme kweraga eri Akabu leero.”

Eriya ku Lusozi Kalumeeri

¹⁶ Awo Obadiya n’agenda okusisinkana Akabu, n’amuteggeeza; Akabu n’ajja okusisinkana Eriya.

¹⁷ Akabu bwe yalaba Eriya, n’amubuuza nti, “Gwe wuuyo, gwe ateganya Isirayiri?”

¹⁸ Eriya n’addamu nti, “Sinnateganya Isirayiri, naye ggwe n’ennyumba ya kitaawo, muvudde ku biragiro bya MUKAMA ne mugoberera ba Baali.

¹⁹ Kaakano kuñjaanya abantu bona okuva mu Isirayiri yonna bajje ku lusozi Kalumeeri era oleete ne bannabbi ba Baali ebikumi ebina mu ataano wamu ne bannabbi ba Baaseri ebikumi ebina, abaliira ku mmeeza ya Yezeberi.” ²⁰ Awo Akabu n’atumira abantu ba Isirayiri bona, era n’akuñjaanya ne bannabbi bona ku lusozi Kalumeeri. ²¹ Awo Eriya n’ayimirira mu maaso g’abantu n’ayogera nti, “Mulituusa wa okutta aganaaga? Obanga MUKAMA ye Katonda mumugoberere, naye obanga Baali ye Katonda mugoberere oyo.”

Naye abantu ne batamuddamu kigambo na kimu.

²² Eriya n’abagamba nti, “Nze nsigaddewo nzekka ku bannabbi ba MUKAMA, naye Baali alina bannabbi ebikumi bina mu ataano. ²³ Kale mutuwe ente ennume bbiri, bo beerobozeeko emu, bagitemeeteme, bagiteeke ku nku, naye

tebagikumamu. Nange naalongoosa eyookubiri, ne ngiteeka ku nku naye sijja kuzikumamu muliro. ²⁴ Kale oluvannyuma mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, nange nnaakowoola erinnya lya MUKAMA; anaddamu n'omuliro nga ye Katonda.”

Abantu bona ne baddamu nti, “Ky’oyogedde kirungi.”

²⁵ Eriya n’agamba bannabbi ba Baali* nti, “Mmwe musooke okweroboza ente emu enumne nga bwe muli abangi, mugiteeketeke. Mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, naye temukoleeza muliro.” ²⁶ Ne batwala ente ebaweeddwa ne bagiteekateeka.

Oluvannyuma ne bakoowoola erinnya lya Baali okuva ku makya okutuusa mu ttuntu. Ne baleekaanira waggulu nti, “Ayi Baali, otuwulire!” Naye ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboozi lyonna. Ne bazina nga beetooloola ekyoto kye baali bakoze.

²⁷ Mu ssaawa ez’omu ttuntu Eriya n’atandika okubaduulira, ng’ayogera nti, “Muleekaane nnyo! Katonda ddala! Osanga ali mu birowoozo bingi, oba aliko ebimutawaanya, oba ali ku lugendo. Ayinza okuba nga yeebase, nga yeetaaga kumuukusa.” ²⁸ Ne baleekaana nnyo nga bwe beesala n’obwambe ne beefumita n’amatumu ng’empisa yaabwe bwe yali, okutuusa omusaayi lwe gwabakulukuta. ²⁹ Obudde bwali buyise nnyo, naye ne beeyongera okulagula kwabwe okutuusa ekiseera

---

* **18:25** Baali yali lubaale wa kubwatuka, eyasinzibwanga mu bantu ba Asuuli ne Kanani.

eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi. Ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboozi lyonna, wadde assaayo omwoyo.

³⁰ Awo Eriya n'alyoka agamba abantu bonna nti, "Musembere kumpi nange." Bonna ne bamuseemberera, n'addaabiriza ekyoto kya MUKAMA ekyali kisuuliddwa. ³¹ N'addiria amayinja kkumi n'abiri, buli limu n'aliteeka ku linnaalyo ng'ebika bya Yakobo bwe byali, MUKAMA gwe yayogerako nti, "Erinnya lye linaabanga Isirayiri." ³² N'azimba ekyoto mu linnya lya MUKAMA n'amayinja ago, n'asima olusalosalo okwetooloola ekyoto, ng'alugyamu lita kkumi na ttaano ez'amazzi. ³³ N'atindikira enku, n'atemaatema ente, n'agiteekako. N'alyoka abagamba nti, "Mujjuze ebibya bina amazzi, mugafuke ku kiweebwayo ne ku nku." ³⁴ N'abagamba baddemu bakole bwe batyo omulundi ogwokubiri, ne bakiddamu, ate era n'abagamba okuddamu omulundi ogwokusatu ne baddamu ogwokusatu nga bwe yalagira. ³⁵ Amazzi ne gakulukuta okwetooloola ekyoto, n'okujjula ne gajjula olusalosalo.

³⁶ Mu kiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi, nnabbi Eriya n'asembera mu maaso n'asaba nti, "Ayi MUKAMA, Katonda wa Ibulayimu, owa Isaaka ne Isirayiri, olwa leero kimanyibwe nti ggwe Katonda mu Isirayiri, era nti nze muddu wo, era nkoze ebintu bino byonna olw'ekigambo kyo. ³⁷ Onziremu, Ayi MUKAMA, onziremu, abantu bano bamanye, Ayi MUKAMA nti ggwe Katonda, era nti ggwe okyusa emitima gyabwe okudda gy'oli."

³⁸ Omuliro gwa MUKAMA ne gulyoka gugwa ne gwokya ekiweebwayo, n'enku, n'amayinja, n'ettaka, ne gumalirawo ddala n'amazzi mu lusalosalo. ³⁹ Awo abantu bonna bwe baakiraba, ne bavuunama ne bakaaba nnyo nga bagamba nti, "MUKAMA, ye Katonda! MUKAMA, ye Katonda!" ⁴⁰ Eriya n'alyoka abalagira nti, "Mukwate bannabbi ba Baali, waleme okuba n'omu abaddukako." Ne babakwata, Eriya n'abaserengesa ku kagga Kisoni, n'abattira eyo.

Ekyeya Kikoma

⁴¹ Eriya n'agamba Akabu nti, "Genda olye, n'okunywa onywe; kubanga waliwo okubwatuka kw'enkuba ey'amaanyi." ⁴² Awo Akabu n'agenda okulya n'okunywa, naye Eriya n'alinnya ku ntikko y'olusozi Kalumeeri, n'akutama, n'ateeka omutwe gwe wakati w'amaviivi ge.

⁴³ N'agamba omuweereza we nti, "Yambuka, olengere okwolekera ennyanja."

Omeweereza n'agenda n'alaba n'akomawo n'amugamba nti, "Teri kye ndabyewo."

Eriya n'amugamba addeyo emirundi musanvu.

⁴⁴ Ku mulundi ogw'omusantu omuweereza n'akomawo n'agamba nti, "Laba, ekire ekitono ekyenkana ng'omukono gw'omuntu kyambuka okuva mu nnyanja."

Eriya n'amugamba nti, "Genda ogambe Akabu nti, 'Teekateeka eggiali lyo, oserengete, enkuba nga tennakuziyiza.'"

⁴⁵ Mu kiseera kyekimu, eggulu ne libindabinda, kibuyaga ne yeeyongera, enkuba

ey'amaanyi n'ejja, Akabu n'ayolekera e Yezuleeri. ⁴⁶ Amaanyi ga MUKAMA ne gakka ku Eriya ne yeesiba ekimyu, n'adduka ng'akulembedde Akabu okutuuka e Yezuleeri.

19

Eriya Addukira e Kolebu

¹ Awo Akabu n'abuulira Yezeberi byonna Eriya bye yakola, ne bwe yatta bannabbi bonna n'ekitala. ² Yezeberi n'atumira Eriya omubaka okumugamba nti, "Bakatonda bankole bwe batyo n'okukirawo, bwe siifuule obulamu bwo okuba ng'obulamu bw'omu ku bo, essaawa nga zino enkyा."

³ Eriya n'atyा nnyo, n'adduka okuwonya obulamu bwe. Bwe yatuuka e Beeruseba mu Yuda, n'aleka eyo omuweereza we. ⁴ Naye ye n'atambula olugendo lwa lunaku lumu mu ddungu, n'atuuka awali omwoloola, n'atuula wansi waagwo, n'asaba afe. N'ayogera nti, "Kino kimala, MUKAMA, kaakano twala obulamu bwange, kubanga sisinga bajajjange."

⁵ N'agalamira wansi w'omwoloola ne yeebaka.

Amangwago malayika n'amukomako, n'amugamba nti, "Golokoka olye."

⁶ N'agolokoka, laba ng'emitwetwe we waliwo akasumbi k'amazzi n'omugaati omwokye. N'alya n'anywa, n'addamu n'agalamira.

⁷ Malayika wa MUKAMA n'akomawo omulundi ogwokubiri n'amukomako n'amugamba nti, "Golokoka olye, kubanga olugendo lunene."

⁸ Awo n'agolokoka n'alya, n'anywa, n'afuna

amaanyi, era n'atambula olugendo lwa nnaku amakumi ana emisana n'ekiro, okutuuka e Kolebu, olusozi lwa Katonda.

MUKAMA Alabikira Eriya

⁹ Bwe yatuuka eyo, n'ayingira mu mpuku, n'asula omwo. Awo ekigambo kya MUKAMA ne kimujjira nga kigamba nti, "Okola ki wano, Eriya?" ¹⁰ N'addamu nti, "Nyiikidde nnyo okuweereza MUKAMA Katonda ow'Eggye ne nk watibwa n'obuggyga ku lulwe. Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenye ebyoto byo, era ne batta ne bannabbi bo n'ekitala. Nze nsigad-dewo nzekka, ne kaakano bannoonya okunzita."

¹¹ MUKAMA n'amugamba nti, "Ffuluma, oyimirire ku lusozi mu maaso ga MUKAMA, kubanga MUKAMA ali kumpi kuyitawo."

Kale laba, embuyaga nnyingi ey'amaanyi n'emenya ensozi n'eyasa n'enjazi mu maaso ga Eriya, naye MUKAMA nga taliimu. Oluvannyuma lw'embuyaga, musisi ow'amaanyi n'ayita naye era MUKAMA nga taliimu. ¹² Oluvannyuma lwa musisi ne wajja omuliro, naye era MUKAMA teyaliimu mu muliro. Oluvannyuma lw'omuliro, ne wajja eddoboозi ttono nga lya ggonjebwa. ¹³ Eriya bwe yaliwulira, n'abikka* amaaso ge n'omunagiro gwe n'afuluma n'ayimirira ku mulyango gw'empuku.

Awo MUKAMA n'amugamba nti, "Okola ki wano Eriya?"

* **19:13** Eriya yabikka amaaso ge kubanga tewaali muntu eyatunuuliranga Katonda n'aba mulamu.

¹⁴ N'addamu nti, "Nyikidde nnyo okuweereza MUKAMA Katonda ow'Eggye, naye Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenyeeemenye ebyoto byo, era ne batta ne bannabbi bo n'ekitala. Nze nsigaddewo nzeka, ne kaakano bannoonya okunzita."

¹⁵ MUKAMA n'amugamba nti, "Ddirayo mu kkubo lye wajjidde mu ogende mu ddungu lya Ddamasiko. Bw'onootuuka eyo ofuke amafuta ku Kazayeeri okuba kabaka w'e Busuuli, ¹⁶ ne ku Yeeku mutabani wa Nimusi okuba kabaka wa Isirayiri, ate era ofuke n'amafuta ku Erisa mutabani wa Safati ow'e Aberumekola okudda mu kifo kyo. ¹⁷ Era Yeeku anatta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Kazayeeri, ate Erisa ye n'atta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Yeeku. ¹⁸ Wabula nesigaliza akasanvu mu Isirayiri, abatavuunamiranga Baali wadde okumunywegera."

Okuyitibwa kwa Erisa

¹⁹ Awo Eriya n'ava eyo n'asisinkana Erisa mutabani wa Safati ng'alima n'emigogo gy'ente kkumi n'ebiri, ye ng'alimisa ogw'ekkumi n'ebiri. Eriya n'agenda gy'ali n'amusuulako omunagiro gwe. ²⁰ Erisa n'aleka ente ze, n'adduka ng'agoberera Eriya. N'amugamba nti, "Ka nsibile kitange ne mmange, ndyoke ηnjende naawe."

Eriya n'amugamba nti, "Ddayo, nkukoze ki?"

²¹ Awo Erisa n'amulekako akabanga, n'addayo, n'agenda n'asala omugogo gw'ente, ennyama n'agifumbisa ebiti by'enkumbi, n'agabira

abantu ne balya. Awo n'agolokoka n'agoberera Eriya era n'amuweerezanga.

20

Benikadadi Alumba Samaliya

¹ Awo Benikadadi kabaka w'e Busuuli n'akuŋjaanya eggye lye lyonna wamu ne bakabaka amakumi asatu mu babiri n'embalaasi n'amagaali gaabwe, bona ne bambuka okuzingiza Samaliya n'okulwana nakyo.

² N'atuma ababaka mu kibuga eri Akabu kabaka wa Isirayiri ng'agamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Benikadadi nti, ³ 'Efeeza yo ne zaabu yo byange ate era ne bakyala bo abasinga obulungi n'abaana bo nabo bange.' "

⁴ Kabaka wa Isirayiri n'addamu nti, "Nga bw'ogambye, mukama wange kabaka, nze ne bye nnina byonna bibyo." ⁵ Ababaka ne baddayo ewa Akabu nate ne bamugamba nti, "Kino Benikadadi ky'agamba nti, 'Natuma nga njagala ffeeza yo ne zaabu yo, n'abakyala bo n'abaana bo. ⁶ Naye olunaku lw'enkyia essaawa nga zino nzija kuweereza abakungu bange banoonyeemu mu lubiri lwo ne mu nnyumba z'abakungu bo, era bajja kutwala ebibyo byonna eby'omuwendo.' "

⁷ Awo kabaka wa Isirayiri n'ayita abakadde bona ab'ensi, n'abagamba nti, "Mulabe omusajja ono bw'anoonya emitawaana! Bwe yatumya bakyala bange n'abaana bange wamu ne ffeeza yange ne zaabu yange, sabimumma."

⁸ Abakadde n'abantu bona ne bamuddamu nti, "Tomuwuliriza wadde okukkiriziganya naye."

⁹ Awo kabaka n'addamu ababaka ba Benikadadi nti, "Mutegeeze mukama wange kabaka nti, 'Omuddu wo nzija kukola byonna bye walagidde ku ntandikwa, naye kino eky'oluvannyuma siyinza kukikola.' "

¹⁰ Awo Benikadadi n'aweereza obubaka obulala eri Akabu nti, "Bakatonda bankole bwe batyo n'okukirawo, enfuufu ya Samaliya bwe teebune mu bibatu by'abasajja bona abangoberera."

¹¹ Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Mumugambe nti, 'Eyeesiba ebyokulwanyisa aleme okwenyimiriza ng'oyo abyesumulula.' "

¹² Benikadadi bwe yawulira obubaka obwo, ng'ali mu kutamiira ne bakabaka abalala mu weema zaabwe, n'alagira abasajja be nti, "Mweeteketeke okulumba." Ne beeteekateeka okulumba ekibuga.

Akabu Awangula Benikadadi

¹³ Mu kiseera ekyo ne wabaawo nnabbi eyajja eri Akabu kabaka wa Isirayiri n'langirira nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olabo eggyle lino eddene? Nzija kulikuwa mu mukono gwo leero, otegeere nga nze MUKAMA.' "

¹⁴ Akabu n'abuuza nti, "Anakikola atya?" Nnabbi n'addamu nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Abavubuka bo ab'abaduumizi b'amasaza, bajja kukubeera.' "

Akabu ne yeeyongera okubuuza nti, "Ani anasooka okulumba?"

Nnabbi n'addamu nti, "Ggwe."

¹⁵ Awo Akabu n'ayita abavubuka ab'abaduumizi b'amasaza, ne bawera ebikumi bibiri mu asatu mu babiri (232). Era n'akunjaanya ne Isirayiri yenna, bona awamu ne baba kasanvu (7,000). ¹⁶ Ne batabala mu ttuntu nga Benikadadi ne bakabaka amakumi asatu mu ababiri be yali alagaanye nabo bali mu kutamiira. ¹⁷ Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza be baasooka okulumba.

Naye Benikadadi yali atumye ababaka okuketta, ne bamutegeeza nti, "Waliwo abasajja abajja nga bava Samaliya."

¹⁸ N'ayogera nti, "Bwe baba bazze na mirembe, mubawambe, ne bwe baba nga baze ku lutalo, era mubawambe." ¹⁹ Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza ne bafuluma ne balumba okuva mu kibuga, nga n'eggye libagoberera. ²⁰ Buli omu ku bo n'atta gwe yayolekera. Abasuuli ne badduka, nga n'Abayisirayiri bwe babagoba, naye Benikadadi kabaka w'e Busuuli n'awonera ku mbalaasi n'abamu ku basajjabe abeebagala embalaasi. ²¹ Awo kabaka wa Isirayiri n'abagobera ddala era n'awamba embalaasi n'amagaali, era Abasuuli bangi ne bafa.

²² Awo ebyo nga biwedde, nnabbi n'agenda eri kabaka wa Isirayiri n'amugamba nti, "Weeny-weze, olabe ekiteekwa okukolebwa, kubanga omwaka ogunaddirira kabaka w'e Busuuli aija kukulumba nate." ²³ Mu kiseera ekyo, abakungu ba kabaka w'e Busuuli ne bamuwa amagezi nti, "Bakatonda b'Abayisirayiri bakatonda ba nsozi, era kyebavudde batusinza amaanyi. Naye bwe tunaabalwanyisizza mu lusenyi, mazima

ddala tunaabasinza amaanyi. ²⁴ Kola bw'oti, ggyawo bakabaka bona mu bifo byabwe eby'okuduumira, osseewo abaduumizi abalala. ²⁵ Oteekwa okufuna eggye ery'enkana liri lye wafirwa, embalaasi edde mu kifo ky'embalaasi, n'eggaali mu kifo ky'eggaali, tulyoke tulwane nabo mu lusenyi, olwo tunaabasinzizza ddala amaanyi." N'abawuliriza era n'akola bw'atyo.

²⁶ Omwaka ogwaddirira Benikadadi n'akuŋjaanya Abasuuli, n'ayambuka mu Afeki okulwana ne Isirayiri. ²⁷ Awo abantu ba Isirayiri nabo ne bakuŋjaana ne baweebwa entanda yaabwe, ne bagenda okubasisinkana. Abayisirayiri ne basiisira okuboolekera ne bafaanana ng'ebisibo bibiri ebitono eby'embuzi, naye Abasuuli ne babuna ensi yonna. ²⁸ Awo omusajja wa Katonda n'asembera, n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olw'okuba Abasuuli balowooza nga MUKAMA Katonda wa ku nsozi so si Katonda wa mu biwonvu, ndigabula eggye lino eddene mu mukono gwo, otegeere nga nze MUKAMA.'"

²⁹ Ne basiisira nga boolekaganye okumala ennaku musanvu, ku lunaku olw'omusantu ne balumbagana. Abayisirayiri ne batta abaserikale ab'ebigere Abasuuli emitwalo kkumi mu lunaku lumu. ³⁰ Abalala ne baddukira mu kibuga Afeki, era eyo bbugwe w'ekibuga ekyo gye yagwira ku bantu emitwalo musanvu ku baali bawonyeewo.

Akabu Asaasira Benikadadi

Benikadadi naye nadduka ne yeekweka mu kibuga mu kimu ku bisenge eby'omunda.

31 Abakungu be ne bamugamba nti, “Laba, tuwulidde nti bakabaka b’ennyumba ya Isirayiri, ba kisa, twesibe ebibukutu mu biwato byaffe, tuzingirire emige ku mitwe gyaffe tugende ewa kabaka wa Isirayiri, oboolyawo anaakusaasira.”

32 Ne beesiba ebibukutu mu biwato byabwe, ne bazingirira emige ku mitwe gyabwe, ne balaga ewa kabaka wa Isirayiri, ne bamugamba nti, “Omuddu wo Benikadadi agamba nti, ‘Nkwegayiridde tonzita.’” Kabaka n’ababuuza nti, “Akyali mulamu? Oyo muganda wange.”

33 Abasajja ne balowooza nti ako kabonero kalungi, era ne banguwa okwogera nti, “Weewaawo, muganda wo Benikadadi.” Kabaka n’ayogera nti, “Mugende mumuleete.” Benikadadi bwe yavaayo, Akabu n’amuleetera mu gaali lye.

34 Awo Benikadadi n’agamba nti, “Ndikud-diza ebibuga kitange bye yawamba ku kitaawo, era olyessizaawo obutale obubwo ggwe mu Ddamasiko, nga kitange bwe yakola mu Samaliya.” Akabu n’addamu nti, “Nzija kukuleka ogende nga tukoze endagaano.” Era ne bakola endagaano, n’amuleka n’agenda.

Nnabbi Anenya Akabu

35 Omu ku batabani ba bannabbi n’agamba munne nti, “Katonda alagidde onfumite n’ekyokulwanyisa kyo,” naye munne oyo n’agaana.

36 Mutabani wa nnabbi n’ayogera nti, “Olw’obutagondera ddoboozi lya MUKAMA, bw’onooba wakava wano, empologoma

eneekutta." Awo bwe baali kyebajje baawukane, n'asanga empologoma era n'emutta.

³⁷ Mutabani wa nnabbi n'asanga omusajja omulala, n'amugamba nti, "Nfumita, nkwegayiridde." Omusajja n'amufumita n'amuleetako ekiwundu. ³⁸ Awo n'agenda n'alindirira kabaka mu kkubo, ne yeebuzaabuza ng'abisse ekiremba kye ku maaso ge. ³⁹ Kabaka bwe yali ng'ayitawo, mutabani wa nnabbi n'amukoowoola ng'agamba nti, "Omuddu wo yagenze wakati mu lutalo, ne wabaawo omuserikale eyandetedde omusibe n'anjambala nti, 'Kuuma omusajja ono. Bw'anaabula ggw'onottibwa mu kifo kye, oba si kyo oteekwa okusasula kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza.' ⁴⁰ Omuddu wo bwe yali ng'atawaana erudda n'erudda, laba omusajja n'abula."

Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Ogwo musango gwo, era ogwesalidde."

⁴¹ Awo mutabani wa nnabbi n'ayanguwa, okuggyga ekiremba ku maaso ge, kabaka wa Isirayiri n'amutegeera nga y'omu ku bannabbi.

⁴² N'agamba kabaka nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Otadde omusajja gwe namaliridde okutta. Noolwekyo ggw'oijja okufa mu kifo kye, n'abantu bo bafe mu kifo ky'abantu be.'"

⁴³ Kabaka wa Isirayiri n'alaga mu lubiri lwe e Samaliya ng'aswakidde era nga munyiivu.

21

Akabu Yeegomba Ennimiro ya Nabosi

¹ Awo ebyo bwe byaggwa, ne wabaawo ensonga ekwata ku nnimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu, eyali eriraanye olubiri lwa Akabu kabaka wa Samaliya.*

² Awo Akabu n'agamba Nabosi nti, "Mpa ennimo yo ey'emizabbibu nnimiremu enva, nga bw'eriraanye olubiri lwange. Mu kifo kyayo nzija kukuwaamu ennimo ey'emizabbibu endala, oba bw'onoosiima, nnaakusasulamu omuwendo ogugigyamu."

³ Nabosi n'amuddamu nti, "Kikafuuwe, nze okukuwa obusika bwa bajajjange."

⁴ Awo Akabu n'addayo eka ng'annyogoze nnyo era nga munyiivu kubanga Nabosi Omuyezuleeri yamugamba nti, "Sijja kukuwa busika bwa bajajjange." N'agalamira ku kitanda kye nga yeesooza, n'agaana n'okulya.

⁵ Naye Yezeberi mukazi we n'ayingira, n'amubuuza nti, "Lwaki onnyogoze nnyo bw'otyo n'okulya n'otalya?"

⁶ N'amuddamu nti, "Kubanga ηηambye Nabosi Omuyezuleeri antunze ennimo ye ey'emizabbibu, oba bw'anaasiima muwaanyiseemu ennimo endala. Naye agambye nti, 'Sijja kukuwa nnimiro yange ey'emizabbibu.'

⁷ Yezeberi mukazi we n'amugamba nti, "Bw'otyo bwe weeyisa nga kabaka wa Isirayiri? Golokoka olye! Ddamu amaanyi. Nzija kukufunira ennimo ya Nabosi Omuyezuleeri

* **21:1** Samaliya kye kyali ekibuga ekikulu eky'obwakabaka obw'omu Bukiikkono, era kye kyogerebwako wano.

ey'emizabbibu." ⁸ Awo Yezeberi n'awandiika amabaluwa mu linnya lya Akabu, n'agassaako akabonero ke, era n'agaweereza eri abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga kya Nabosi. ⁹ Mu bbaluwa ezo n'awandiika nti,

"Mulangirire okusiiba, mutuuze Nabosi mu kifo abantu bonna we bamulengerera, ¹⁰ era mutuuze abasajja babiri okumwolekera bamuwaayirize nti akolimide Katonda ne kabaka. Oluvannyuma mumutwale ebweru mumukube amayinja, mumutte."

¹¹ Awo abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga ekkyo ne bakola nga Yezeberi bwe yalagira mu mabaluwa ge yabawandiikira. ¹² Ne balangirira okusiiba era ne batuuza Nabosi mu kifo w'alabikira obulungi mu bantu. ¹³ Abasajja babiri ne bajja ne batuula okumwolekera ne bamuwaayiriza mu maaso g'abantu nga bagamba nti, "Nabosi yakolimide Katonda ne kabaka." Awo abantu ne bamutwala ebweru w'ekibuga ne bamukuba amayinja ne bamutta. ¹⁴ Ne batumira Yezeberi nti, "Nabosi akubiddwa amayinja era afudde."

¹⁵ Amangwago Yezeberi bwe yawulira nti Nabosi yakubibwa amayinja era n'afa, n'agamba Akabu nti, "Golokoka otwale ennimiro ey'emizabbibu eya Nabosi Omuyezuleeri gye yagaana okukuguzza, kubanga takyali mulamu, mufu." ¹⁶ Akabu bwe yawulira nti Nabosi afudde n'agolokoka n'aserengeta okutwala ennimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu. ¹⁷ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya Omutisubi nti, ¹⁸ "Serengeta eri

Akabu kabaka wa Isirayiri afugira mu Samaliya, kubanga laba ali mu nnimiro ey'emizabbibu eya Nabosi era agenze okugitwala. ¹⁹ Mugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Tosse omusajja n'okutwala n'otwala obugagga bwe?' Olyoke omugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti: Mu kifo embwa wezikombedde omusaayi gwa Nabosi, embwa mwezirikombera ogugwo.'

²⁰ Akabu n'agamba Eriya nti, "Onsanze, ggwe omulabe wange!" N'amuddamu nti, "Nkusanzé, kubanga weewaddeyo okukola ebibi mu maaso ga MUKAMA. ²¹ MUKAMA agamba nti, 'Laba ndikuleetako akabi, ndimalawo ennyumba yo yonna, era ndiggya ku Akabu buli musajja yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu. ²² Ndifuula ennyumba yo okuba nga eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, n'eya Baasa mutabani wa Akiya, olw'okusunguwaza kwe wansunguwaza bwe wayonoonyesa Isirayiri.'

²³ "Ate era n'eri Yezeberi MUKAMA bw'ati bw'agamba nti, 'Embwa ziririira Yezeberi okuli-raana bbugwe w'e Yezuleeri. ²⁴ Embwa ziririira omuntu yenna owa Akabu alifiira mu kibuga, ate ennyonyi zirye abo bona abalifiira ku ttale.'

²⁵ Tewali musajja eyafaanana nga Akabu, ey-eewaayo okukola ebibi mu maaso ga MUKAMA ng'awalirizibwa mukazi we Yezeberi. ²⁶ Yakola eby'ekivve ng'agoberera ebifaananyi bya baktonda, ng'Abamoli[†] be yagoba mu maaso g'abantu ba Isirayiri bwe baakolanga.

[†] **21:26** Erinnya Abamoli litegeeza abantu bona Abapalesitayini abaabeeranga mu kitundu ekyo Abayisirayiri nga tebannajja (Lub 15:15; Kuv 23:23; Ma 1:7)

²⁷ Awo Akabu bwe yawulira ebigambo ebyo, n'ayuza engoye ze, n'ayambala ebibukutu n'okusiiba n'asiiba. N'agalamira mu bibukutu, era n'atambula nga yeewombeese.

²⁸ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya Omutisubi nti, ²⁹ "Olabye Akabu bwe yee-wombeese mu maaso gange? Olw'okubanga yee-wombeese mu maaso gange, sirireeta kabi ako mu mirembe gye, naye ndikaleeta mu nnyumba ye mu mirembe gya mutabani we."

22

Nnabbi Mikaaya Alabula Akabu

¹ Ne wataba ntalo wakati wa Busuuli ne Isirayiri okumala emyaka esatu. ² Naye mu mwaka ogwokusatu Yekosafaati kabaka wa Yuda n'aserengeta okugenda okukyalira kabaka wa Isirayiri. ³ Kabaka wa Isirayiri yali agambye abaami be nti, "Mumanyi nti Lamosugireyaadi kyaffe, naye ate nga tetulina kye tukola wo okukiggya ku kabaka wa Busuuli?"

⁴ Mu kiseera ekyo n'abuuza Yekosafaati nti, "Onoogenda nange mu lutalo e Lamosugireyaadi?"

Yekosafaati n'addamu kabaka wa Isirayiri nti, "Nze ndi nga bw'oli abantu bange ng'abantu bo, n'embalaasi zange ng'ezizo." ⁵ Naye Yekosafaati n'ayongerako nti, "Sooka weebuuze ku MUKAMA."

⁶ Awo kabaka wa Isirayiri n'akunjaanya bannabbi awamu nga bawera ng'ebikumi bina, n'ababuuza nti, "Njende ntabaale e Lamosugireyaadi oba ndekeyo?" Ne baddamu

nti, "Genda kubanga Mukama alikigabula mu mukono gwa kabaka." ⁷ Naye Yekosafaati n'abuuza nti, "Wano tewaliwo nnabbi wa MUKAMA gwe tuyinza kwebuuzaako?"

⁸ Kabaka wa Isirayiri n'addamu Yekosafaati nti, "Wakyaliyo omusajja omu gwe tuyinza okwebuuzaako eri MUKAMA erinnya lye ye Mikaaya* mutabani wa Imula naye namukyawa kubanga tewali kirungi ky'alagula ku nze, wabula ebibi."

⁹ Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira omu ku baami be nti, "Yanguwa mangu okuleeta Mikaaya mutabani wa Imula."

¹⁰ Awo Kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nga bambadde ebyambalo byabwe eby'obwakabaka era nga batudde ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka mu mulyango ogwa wankaaki w'ekibuga Samaliya, nga ne bannabbi bona balagulira awo we baali; ¹¹ Zeddekiya mutabani wa Kenaana yali yeekoledde amayembe ag'ebiyuma, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olisindikiriza Abasuuli ne gano okutuusa lwe balisaanyizibwawo.'"

¹² Bannabbi abalala bona nabo baalagula kye kimu, nga boogera nti, "Yambuka olumbe Lamosugireyaadi obe muwanguzi kubanga MUKAMA aija kukigabula mu mukono gwa kabaka."

¹³ Omubaka eyatumibwa okuleeta Mikaaya n'amugamba nti, "Laba ebigambo bya bannabbi

* **22:8** Mikaaya oluusi ayitibwa Mikka. Kyokka si y'omu ne nnabbi eyawandiika ekitabo kya Mikka.

abalala biragula buwanguzi eri kabaka, kale ekigambo kyo nakyo kikkiriziganye nabyo, oyo-gere bulungi.”

¹⁴ Naye Mikaaya n’ayogera nti, “Nga MUKAMA bw’ali omulamu, nzija kwogera ekyo kyokka MUKAMA ky’ananjamba.” ¹⁵ Bwe yatuuka awali kabaka, kabaka n’amubuuza nti, “Mikaaya tulumbe Lamosugireyaadi, nantiki tulekeyo?” N’amuddamu nti, “Kirumbe obe muwanguzi kubanga MUKAMA anakigabula mu mukono gwa kabaka.”

¹⁶ Kabaka n’amubuuza nti, “Nnaakulayiza emirundi emeka okutegeeza amazima mu linnya lya MUKAMA?” ¹⁷ Nnabbi n’addamu nti, “Nalaba Isirayiri yenna ng’esaasaanye ku nsozi, ng’endiga ezitalina musumba.” MUKAMA n’ayogera nti, “Bano tebalina mukama waabwe, era buli omu ku bbo addeyo ewuwe mirembe.”

¹⁸ Awo kabaka wa Isirayiri n’agamba Yekosafaati nti, “Saakugambye nti, talina kirungi ky’andagulako wabula ekibi?” ¹⁹ Mikaaya n’ayogera nti, “Noolwekyo wulira ekigambo kya MUKAMA nti: Nalaba MUKAMA ng’atudde ku ntebe ye ey’obwakabaka nga n’eggye lyonna ery’omu ggulu liyimiridde ku mukono gwe ogwa ddyo ne mukono gwe ogwa kkono. ²⁰ MUKAMA n’ayogera nti, ‘Ani anaasendasenda Akabu ayambuke okulumba Lamosugireyaadi afiire eyo?’ Omu ku bo n’addamu bulala, n’omulala n’addamu bulala. ²¹ Ku nkomerero ne wavaayo omwoyo ne guyimirira mu maaso ga MUKAMA ne gwogera nti, ‘Nze nnaamusendasenda.’

²² "MUKAMA n'abuuza nti, 'Mu ngeri ki?' Omwoyo ne guddamu nti, 'Nzija kugenda nfuuke omwoyo ogw'obulimba mu mimwa gya bannabbi be bonna.' MUKAMA n'addamu nti, 'Ojja kusobola okumusendasenda, genda okole bw'otyo.'

²³ "Kale nno, MUKAMA atadde omwoyo omulimba mu mimwa gya buli nnabbi wo era MUKAMA amaliridde okukusaanyaawo."

²⁴ Awo Zeddekiya mutabani wa Kenaana n'asembera n'akuba Mikaaya oluyi ku ttama, n'ayogera nti, "Omwoyo wa MUKAMA yampiseeko atya okwogera nawe?"

²⁵ Awo Mikaaya n'addamu nti, "Laba, ekyo onokimanya ku lunaku lw'oligenda okwekweka mu kisenge eky'omunda."

²⁶ Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira nti, "Mukwate Mikaaya, mumuzzeeyo ewa Amoni omukulu w'ekibuga, n'eri Yowaasi mutabani wa kabaka, ²⁷ era mwogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera kabaka nti: muteke omuntu ono mu kkomera, ate temumuwa ekintu kyonna okuggyako omugaati n'amazzi okutuusa lwe ndikomawo emirembe.'"

²⁸ Mikaaya n'alangirira nti, "Bw'olikomawo emirembe, MUKAMA nga tayogeredde mu nze." Era n'ayongerako nti, "Mugenderere ebigambo byange, mmwe abantu mwenna."

Okufa Kwa Akabu e Lamosugireyaadi

²⁹ Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne bambuka e Lamosugireyaadi. ³⁰ Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Nzija kugenda mu lutalo nga

nneefudde omuntu omulala, naye ggwe oyambale ebyambalo eby'obwakabaka." Awo kabaka wa Isirayiri ne yeefuula omuntu omulala n'agenda mu lutalo.

³¹ Kabaka w'e Busuuli yali alagidde abaduumizi b'amagaali nti, "Temulwanagana na muntu yenna, kabe mutono oba mukulu, wabula kabaka wa Isirayiri yekka." ³² Awo abaduumizi b'amagaali bwe baalaba Yekosafaati, ne balowooza nti, "Ddala ono ye kabaka wa Isirayiri." Ne batanula okumulumba, naye Yekosafaati n'aleekaanira waggulu, ³³ abaduumizi b'amagaali ne bategeera nti si ye kabaka wa Isirayiri ne balekeraawo okumugoba.

³⁴ Awo omuntu omu n'amala galasa akasaale ke, ne kakwata kabaka wa Isirayiri ebyambalo bye eby'ebiyuma we bigattira, n'agamba omugoba w'eggaali lye nti, "Kyusa eggiali onzigye mu lutalo, kubanga nfumitiddwa." ³⁵ Olutalo ne lweyongerera ddala nnyo ku lunaku olwo, era kabaka ne bamukwatirira mu gaali lye nga litunuulaganye n'Abasuuli. Omusaayi okuva mu kiwundu kye ne gukulukuta nnyo mu gaali, n'oluvannyuma n'afa. ³⁶ Enjuba bwe yali ng'eneetera okugwa, ne waba ekirango ekyabuna mu ggye nti, "Buli muntu adde mu kibuga ky'ewaabwe, era buli muntu adde mu nsi y'ewaabwe!"

³⁷ Awo kabaka n'afa n'aleetebwa e Samaliya, era n'aziikibwa eyo. ³⁸ Ne booleza eggiali lye awaali ekidiba kya Samaliya, bamalaaya we baanaabiranga, embwa ne zikomba omusaayi

gwe, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyayo-gerwa.

³⁹ Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Akabu, n'ebyo bye yakola, n'olubiri lwe yazimba n'alulongoosa n'amasanga, n'ebibuga bye yazimbako bbugwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ⁴⁰ Awo Akabu ne yeebakira wamu ne bajjajaabe, Akaziya mutabani we n'amusikira.

Yekosafaati Kabaka wa Yuda

⁴¹ Awo Yekosafaati mutabani wa Asa n'atandika okufuga mu Yuda mu mwaka ogw'amakumi ana ogwa Akabu kabaka wa Isirayiri. ⁴² Yekosafaati yalina emyaka egypt'obukulu amakumi asatu mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka amakumi abiri mu etaano. Nnyina erinnya lye ye yali Azuba muwala wa Siruki. ⁴³ N'atambulira mu ngeri za kitaawe Asa era n'atazivaamu, ng'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, newaakubadde nga teyaggyawo bifo bigulumivu, abantu ne beeyongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwokya obubaane. ⁴⁴ Yekosafaati n'atabagana ne kabaka wa Isirayiri.

⁴⁵ Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Yekosafaati, ebintu bye yakola, n'amaanyi ge mu ntalo, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebiomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ⁴⁶ N'aggyirawo ddala abaalyanga ebisiyaga abaali basigaddewo mu nsi, oluvannyuma lw'omulembe gwa kitaawe Asa. ⁴⁷ Awo mu biro

ebyo ne wataba kabaka mu Edomu, omusigire wa kabaka n'afuga.

⁴⁸ Yekosafaati yali azimbye ekibinja eky'ebyombo okugenda e Ofiri okukimangayo zaabu, naye ne bitasobola, kubanga byonna byabbira e Eziyonigeba. ⁴⁹ Mu kiseera ekyo Akaziya mutabani wa Akabu yali agambye Yekosafaati nti, "Abasajja bange ka baseeyeeeye n'ababo," naye Yekosafaati n'atakyagala.

⁵⁰ Awo Yekosafaati ne yeebakira wamu ne bajjajaabe era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Yekolaamu mutabani we n'amusikira.

Akaziya Kabaka wa Isirayiri

⁵¹ Awo Akaziya mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka kabaka bwa Isirayiri mu Samaliya mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, era n'afuga Isirayiri okumala emyaka ebiri. ⁵² N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, ne yeeyisa nga kitaawe bwe yeeyisanga, era nga ne nnyina bwe yakolanga, ate era nga Yerobowaamu mutabani wa Nebati, eyaleetera Isirayiri okwonoona bwe yakolanga. ⁵³ Yawereera era n'asinza Baali, n'asunguwaza MUKAMA Katonda wa Isirayiri, mu ngeri zonna nga kitaawe bwe yakola.

**Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa
ku katambi™**

**Ganda: Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa ku
katambi™ (Bible) of Uganda**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Luganda

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Akuapem Twi Contemporary Bible™
Copyright © 1996, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in

civ

any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

b8f803ca-b3a3-5d67-9825-04daa3956553